

Rapport M.2006.0718.08.R001

Gebiedsgericht geluidsbeleid gemeente Rijssen-Holten

Nota geluidsbeleid

Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

lid
ONRI
info@dgmr.nl
www.dgmr.nl

Van Pallandtstraat 9-11, Postbus 153
NL-6800 AD Arnhem
T +31 (0)26 351 21 41
F +31 (0)26 443 58 36

Eisenhowerlaan 112, Postbus 82223
NL-2508 EE Den Haag
T +31 (0)70 350 39 99
F +31 (0)70 358 47 52

Morra 2, Postbus 671
NL-9200 AR Drachten
T +31 (0)512 52 23 24
F +31 (0)512 52 25 19

Prof. P. Willemsstraat 21-23
NL-6224 CC Maastricht
T +31 (0)43 362 36 54
F +31 (0)43 352 00 20

Colofon

Rapportnummer:	M.2006.0718.08.R001
Plaats en datum:	Arnhem, 29 september 2008
Versie:	004
Opdrachtgever:	Gemeente Rijssen-Holten Wonen en Ondernemen Postbus 244 7460 AE RIJSSEN
Opdrachtnummer:	-
Contactpersoon:	de heer M. van Dijk Telefoon: +31 (0)548 85 45 98 Fax: - E-mail: m.vandijk@rijssen-holten.nl
Uitgevoerd door:	DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V. Informatie: mevrouw drs.ing. B.E.A. van Osch E-mail: bos@dgmr.nl Telefoon: +31 (0)26 351 21 41 Fax: +31 (0)26 443 58 36
Auteur(s):	drs.ing. B.E.A. van Osch ing. M.H.M. van Kesteren
Eindverantwoordelijke: Voor deze:	ing. J.J.A. van Leeuwen ing. M.H.M. van Kesteren
Secretariaat:	BR

©DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V. Alle rechten voorbehouden. Wilt u (delen van) dit rapport kopiëren of vermenigvuldigen, vraagt u dan schriftelijk toestemming daarvoor bij DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V.

Samenvatting

Voor u ligt de Nota geluidsbeleid; het beleid is vooral gericht op nieuwe situaties. De gemeente heeft behoefte aan een werkbaar instrument waarmee niet alleen de beleidsmaker mee uit de voeten kan maar ook bijvoorbeeld de planoloog, de handhaver, de vergunningverlener of een bedrijf dat zich in Rijssen-Holten wil vestigen. Met een Nota geluidsbeleid wordt voorkomen dat de verschillende partijen steeds met elkaar het beoordelingskader voor geluid scherp moeten krijgen. Men kan bij de beoordeling de juiste afwegingen maken doordat men vooraf weet waar ruimte zit voor toekomstige ontwikkelingen. Een andere belangrijke aanleiding voor het geluidsbeleid is de gewijzigde Wet geluidhinder (Staatsblad 350, 2006), die op 1 januari 2007 van kracht is geworden. De gemeenten hebben een grotere beleidsvrijheid dan voorheen. De beleidsvrijheid die de nieuwe Wet geluidhinder biedt, gaat gepaard met een verhoogde motiveringsplicht. In plaats van lastige ad-hoc motivering, waarmee juridische afbreukrisico's worden gelopen, is het wenselijk consistent en transparant beleid te formuleren om keuzen te onderbouwen.

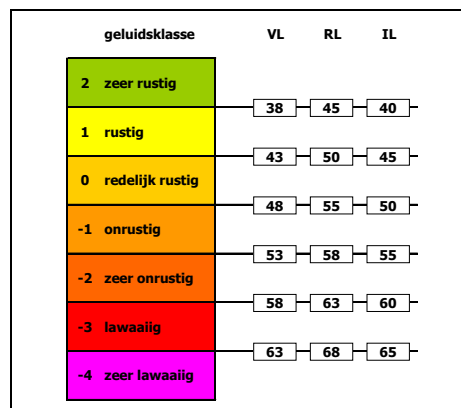
Met deze nota wordt invulling gegeven aan de wensen van de verschillende afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie. De projectgroep Gebiedsgericht Geluidsbeleid heeft een integraal afgewogen geluidsbeleid opgezet waarin zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de verschillende belangen binnen de gemeentelijke organisatie.

Het doel van het gemeentelijk geluidsbeleid is het behouden van de goede kwaliteiten en het benutten van kansen om voor de verschillende gebieden binnen de gemeente de geluidskwaliteit te verbeteren. De gemeente Rijssen-Holten is hiertoe opgedeeld in verschillende gebieden; bij de afbakening van de gebieden is aangesloten bij de vigerende bestemmingsplannen.

In regionaal verband is gekozen voor de gebiedsindeling volgens de MILO-systematiek. De MILO-systematiek houdt bij de gebiedsindeling rekening met het functioneel ruimtegebruik van een gebied. De gemeente is onderverdeeld in de volgende gebieden:

- ~~natuur- en extensiveringsgebied~~
- ~~wonen in het groen~~
- ~~verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied~~
- ~~verblijfsrecreatie~~
- *woonwijk*
- *centrum*
- *bedrijventerrein*

Voor ieder gebied is in het geluidsbeleid voor de thema's bedrijven en verkeer een passende geluidskwaliteit opgenomen. De geluidskwaliteit (figuur 1) geeft aan wat de ambitie is voor dat gebied. Daarnaast geeft de ambitietabel (figuur 2) ook aan, indien dit noodzakelijk is, waar de ruimte zit voor mogelijke afwijkingen van de ambitie (bovengrens).

Figuur 1: geluidskwaliteiten

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Natuur- en extensiveringsgebied	rustig	onrustig	zeer rustig	rustig
Wonen in het groen	rustig	onrustig	zeer rustig	rustig
Verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied	rustig	onrustig	rustig	redelijk rustig
Verblijfsrecreatie	rustig	onrustig	rustig	redelijk rustig
Woonwijk	rustig	zeer onrustig	rustig	redelijk rustig
Centrum	redelijk rustig	zeer onrustig	redelijk rustig	redelijk rustig
Bedrijventerrein	onrustig	zeer onrustig	onrustig	lawaaiig

Figuur 2: ambitietabel

De gewenste ambities zijn verder uitgewerkt tot concrete beleidsuitspraken. De beleidsuitspraken geven aan wat de randvoorwaarden zijn met betrekking tot geluid voor de thema's bedrijven en verkeer. Naast deze Nota geluidsbeleid heeft Rijssen-Holten ook een Nota hogere grenswaarden. De Nota hogere grenswaarden beschrijft onder welke condities afgeweken mag worden van de opgestelde ambities.

Het vaststellen van hogere waarden is een bevoegdheid die op grond van de Wet geluidhinder is toegekend aan het college van B&W. De Nota hogere grenswaarden beschrijft onder welke voorwaarden het college wil afwijken van de gekozen basiskwaliteiten.

Op deze wijze conformeert het college zich, bij de uitoefening van de bevoegdheden op grond van de Wet geluidhinder, aan de beleidsuitgangspunten zoals deze in de onderhavige Nota geluidsbeleid zijn vastgesteld door de gemeenteraad.

Inhoudsopgave	Pagina
1. INLEIDING.....	7
1.1 Waarom geluidsbeleid?	7
1.2 Voordelen van een gemeentelijk geluidsbeleid	7
1.3 Doelstelling	8
1.4 Regionaal gebiedsgericht geluidsbeleid.....	8
1.5 Opbouw van de nota.....	9
2. GELUID IN DE LEEFOMGEVING.....	10
2.1 Hinder.....	10
2.2 Slaapverstoring.....	12
3. WETTELIJKE EN BELEIDSMATIGE KADERS	13
3.1 Algemeen.....	13
3.2 Rijksniveau.....	13
3.3 Provinciaal niveau	15
3.4 Gemeentelijk niveau.....	16
4. BESTAAND BELEID IN DE GEMEENTE RIJSSSEN-HOLTEN	18
4.1 Interim-beleid voor hogere grenswaarden	18
4.2 Verkeersstructuurplan Holten.....	18
4.3 Lange-termijnvisie verkeer en vervoer	18
5. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	19
5.1 Afbakening geluidthema's	19
5.2 Beschermden objecten en functies.....	19
5.3 Maatregelen: bron – overdracht – ontvanger	20
5.4 Compensatie	22
5.5 Cumulatie.....	23
5.6 Bestaande situaties en toekomstige plannen.....	24
5.7 30 km/uur-wegen	24
6. GEBIEDSTYPERINGEN EN GEBIEDSGERICHTE AMBITIES	25
6.1 De gebiedstypen.....	25
6.2 De systematiek.....	25
6.3 Indeling gebiedstypen	27
~~6.3.1 Natuur en extensiveringsgebied .....~~	~~27~~
~~6.3.2 Wonen in het groen .....~~	~~28~~
~~6.3.3 Verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied .....~~	~~29~~
~~6.3.4 Verblijfsrecreatie .....~~	~~30~~
6.3.5 Woonwijk	31
6.3.6 Centrum	31

6.3.7	Bedrijventerrein	32
6.4	Toepassing gebiedsambities	32
6.5	Organisatorische verankering	33
7.	VERKEER	34
7.1	Ambitiewaarden voor de geluidsniveaus	34
7.2	Autonome ontwikkelingen	35
7.3	Mogelijke maatregelen	35
7.4	Saneringsprogramma voor weg- en railverkeer	36
7.5	Toepassing stille wegdektypen.....	37
7.6	Railverkeer	37
8.	BEDRIJVEN	38
8.1	Inleiding Bedrijven	38
8.2	Doelstelling	39
8.3	Ambitiewaarden voor de geluidsniveaus	39
8.4	Geluid van bedrijventerreinen	40
8.5	Bedrijfswoningen	42
8.6	Functiemenging	42
8.7	Horeca	43
9.	OVERZICHT BELEIDSUITGANGSPUNTEN	45

Figuur 1 : Geluidskwaliteiten

Figuur 2 : Ambitietabel

Figuur 3 : Effecten van verschillende geluidsbronnen

Figuur 4 : Voornaamste veroorzakers van slaapverstoring

Figuur 5 : Mogelijke maatregelen

Figuur 6 : Akoestische compensatie

Figuur 7 : Geluidskwaliteiten

Figuur 8 L Ambitietabel verkeerslawaai

Figuur 9 : Ambitietabel industrielawaai

Bijlage 1 : Verklarende woordenlijst

Bijlage 2 : Geraadpleegde bronnen

Bijlage 3 : Gebiedstyperingen en gebiedsindeling

Bijlage 4 : Gebiedsgerichte ambitiekaarten

1. Inleiding

Voor u ligt de Nota geluidsbeleid van de gemeente Rijssen-Holten. Met deze nota wordt invulling gegeven aan de wens om een instrument voorhanden te hebben waarin met duidelijke kaders wordt aangegeven wat voor kansen er zijn met betrekking tot geluid voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze nota is integraal opgezet en houdt zoveel mogelijk rekening met de verschillende belangen binnen de gemeentelijke organisatie.

1.1 Waarom geluidsbeleid?

Met een Nota geluidsbeleid wordt voorkomen dat de verschillende partijen steeds met elkaar het beoordelingskader voor geluid scherp moeten krijgen. Men kan bij de beoordeling de juiste afwegingen maken doordat men vooraf weet waar ruimte zit voor toekomstige ontwikkelingen. Dit zorgt binnen de gemeentelijke organisatie voor een betere afstemming tussen 'milieu' en 'ruimtelijke ordening'.

Een tweede belangrijke oorzaak voor de behoefte aan geluidsbeleid is de gewijzigde Wet geluidhinder (Staatsblad 350, 2006), die op 1 januari 2007 van kracht is geworden. De gemeenten hebben een grotere beleidsvrijheid dan voorheen. Zij kunnen deze beleidsvrijheid gebruiken om een geluidsbeleid te ontwikkelen dat is toegespitst op de plaatselijke omstandigheden. Met andere woorden: de bevoegdheid om geluidsnormen te stellen, is verschoven van het rijk naar de gemeenten, binnen de wettelijke bandbreedte. Met de wijziging van de Wet geluidhinder is onder andere de bevoegdheid tot het vaststellen van hogere grenswaarden (op enkele uitzonderingen na) gedecentraliseerd. De beleidsvrijheid die de nieuwe Wet geluidhinder biedt gaat gepaard met een verhoogde motiveringsplicht. In plaats van lastige ad-hoc motivering, waarmee juridische afbreukrisico's worden gelopen, is het wenselijk consistent en transparant beleid te formuleren om keuzen te onderbouwen.

1.2 Voordelen van een gemeentelijk geluidsbeleid

Het formuleren van een eigen geluidsbeleid levert de volgende voordelen op:

1. Het stimuleert een systematische werkwijze van het vaststellen van ambities voor de geluidskwaliteit voor de verschillende delen van de gemeente en bevordert op deze wijze de verbetering en de versterking van deze kwaliteiten. Wanneer ambities voor een gebied zijn bepaald, dan kunnen deze al in een vroegtijdig stadium van een ruimtelijk planproces worden meegenomen en gewogen.
2. Het levert, in samenwerking met andere beleidsterreinen, ambities en beleid voor geluid op als onderdeel van de leefomgevingskwaliteit. Dit bevordert een goede afstemming en maakt een transparante afweging mogelijk tussen de verschillende visies op kwaliteiten en belangen in een gebied. Het beleid krijgt, door de wensen van de betrokken actoren serieus mee te wegen, een breder draagvlak met meer kans van slagen.
3. Geluid krijgt een steviger positie in de lastige, integrale afwegingsprocessen die spelen bij de stedelijke herstructureringsprogramma's. Wanneer gebiedsgerichte visies en ambities beschikbaar zijn vóór het stadium van planvorming dan kunnen andere spelers en partijen hiermee beter rekening houden.

1.3 Doelstelling

De gemeente Rijssen-Holten streeft niet overal dezelfde geluidsniveaus na. De ambities zijn afhankelijk van de eigenschappen van de lokale situatie. Het functionele gebruik speelt een belangrijke rol bij het toekennen van de geluidskwaliteiten en -ambities voor een gebied. Geluidsbelastingniveaus die passen bij een natuur- en extensiveringsgebied (bijvoorbeeld Holterberg) of een woongebied kunnen en mogen afwijken van die voor bijvoorbeeld een bedrijventerrein (bijvoorbeeld De Mors).

Het doel van het gemeentelijke geluidsbeleid is het behouden van de goede kwaliteiten en het benutten van kansen om voor de verschillende gebieden binnen de gemeente de geluidskwaliteit te verbeteren.

Tevens wil de gemeente per gebied een passende geluidskwaliteit realiseren.

Daarmee stelt de nota kaders voor de verschillende gemeentelijke afdelingen en fungeert het als naslagwerk voor vergunningverlening, handhaving en ruimtelijke ordening. Ook geeft deze nota handvatten voor het overleg tussen de verschillende afdelingen.

1.4 Regionaal gebiedsgericht geluidsbeleid

Rijssen-Holten maakt deel uit van het samenwerkingsverband Regio Twente. De 14 gemeenten uit deze regio hebben besloten om gezamenlijk te anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen in het geluidsbeleid. Hiervoor is het regionale project opgestart. Dit regionaal project maakt het mogelijk om eenvoudig in te kunnen springen op de nieuwe Wet geluidhinder en optimaal gebruikt te maken van de mogelijkheden die hier uit voortvloeien.

De regiogemeenten willen naast de doelstelling uit de vorige paragraaf ook een geluidskwaliteit realiseren die past binnen het functioneel gebruik van de ruimte binnen de gemeente. In regionaal verband is hiertoe gekozen voor de gebiedsindeling volgens de MILO-systematiek [21]. Daar er binnen een gemeente grote verschillen in de geluidsbelasting van de diverse deelgebieden zijn, is het niet wenselijk/reëel om voor alle gebieden binnen de gemeente dezelfde beleidsambities te formuleren. Vergelijk bijvoorbeeld de verschillen tussen een druk dorpscentrum, het stille buitengebied, een bedrijventerrein en het gebied nabij een drukke doorgaande weg. De MILO-systematiek houdt bij de gebiedsindeling rekening met het functioneel ruimtegebruik van een gebied. Men spreekt dan ook van gebiedsgericht geluidsbeleid.

De gemeenten van de Regio Twente hebben in de eerste fase een aanzet tot de gebiedsgerichte beleidsformulering gegeven in de:

- "Model geluidsnota regio Twente" [2];
- "Handreiking Geluidsbeleid regio Twente" [1].

Aan de hand van deze documenten is in de tweede fase concreet gebiedsgericht geluidsbeleid ontwikkeld voor de gemeente Rijssen-Holten. De Handreiking en de Model geluidsnota dienen hierbij als voorbeeld en hulpmiddel. Het eindproduct van de tweede fase is deze nota. Het geeft op een begrijpelijke wijze weer hoe de gemeente Rijssen-Holten met geluid omgaat.

1.5 Opbouw van de nota

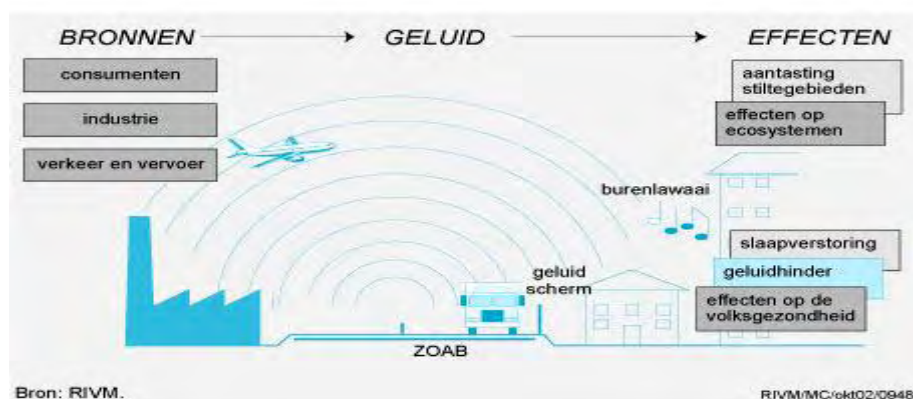
In deze nota wordt in hoofdstuk 1 het belang van het gemeentelijke geluidsbeleid beschreven en wordt de doelstelling van het plan aangegeven. Hoofdstuk 2 beschrijft de gezondheidseffecten van geluid in de leefomgeving. In hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van het algemene beleidskader en het wettelijke kader. Het bestaand beleid van de gemeente Rijssen-Holten, wat relevant is voor het geluidsbeleid, wordt in hoofdstuk 4 samengevat. Hoofdstuk 5 beschrijft de algemene uitgangspunten. Hoofdstuk 6 geeft de gebiedstyperingen en bijhorende ambities. In hoofdstuk 7 en 8 worden de thema's verkeer en bedrijven uitgewerkt. Hoofdstuk 9 geeft een overzicht van de beleidsuitgangspunten.

2. Geluid in de leefomgeving

Geluid hoort bij het leven en is zelfs onmisbaar bij de communicatie tussen mensen. De acceptatie van geluid is vaak subjectief; de één geniet van een metalconcert en de ander ervaart het als een aanslag op het gehoor. Door wetenschappelijk onderzoek is de laatste jaren meer bekend geworden over de gevolgen van geluid voor de gezondheid. Geluidsoverlast kan slaapverstoring, stress en ergernis veroorzaken, kan het vegetatieve zenuwstelsel aantasten en het gehoororgaan beschadigen. De Gezondheidsraad heeft in 1994 vijf categorieën effecten onderscheiden waarbij de relatie tussen blootstelling aan geluid en nadelige gezondheidseffecten wetenschappelijk is aangetoond. De vijf categorieën zijn:

- hinder (uitgewerkt in paragraaf 2.1);
- slaapverstoring (uitgewerkt in paragraaf 2.2);
- aan stress gerelateerde ziekten;
- functionele effecten;
- gehoorschade.

De onderstaande figuur laat de verschillende geluidsbronnen en -effecten zien.

Figuur 3 Effecten van verschillende geluidsbronnen

2.1 Hinder

Wanneer geluid hinderlijk is noemen wij dit meestal lawaai. Lawaai werkt verstorend, is ongewenst en is daarom een probleem. De belangrijkste factoren daarbij zijn:

Het geluidsniveau

Hoe hoger het geluidsniveau hoe meer verstoring van onze gesprekken en hoe meer irritatie en stress. Het geluid eist te veel aandacht op en dat gaat ten koste van andere taken.

Het soort geluid

Ruisende bomen of een bulderende branding, ze zijn natuurlijk en niemand kan er iets aan veranderen, de acceptatie is daarom groot ondanks de hoge geluidsniveaus. Een zeer laag geluidsniveau housemuziek, afkomstig van walkman van een andere passagier, in een rustige treincoupé kan echter als zeer hinderlijk worden ervaren.

De voorspelbaarheid

Onvoorspelbare en onregelmatige geluiden zijn vaak hinderlijker dan voorspelbare en constante geluiden. Hoe onvoorspelbaarder een geluid is hoe meer irritatie en stress er kan ontstaan.

Het gevoel van beheersbaarheid

Als er geen gevoel van beheersbaarheid is dan ontstaat er ook steeds meer prikkeling en stress.

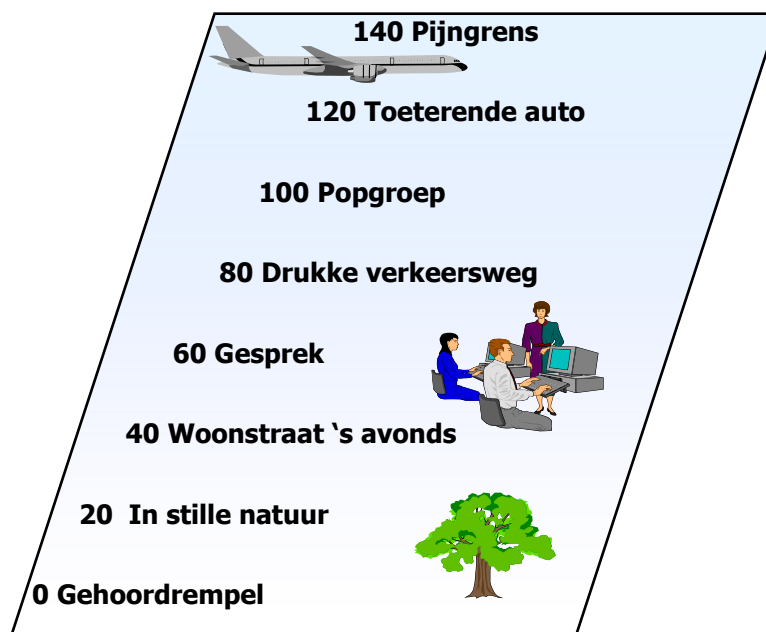
Daarnaast neemt de geluidhinderbeleving toe als er sprake is van één of meer van de volgende meer subjectieve factoren:

- het geluid wordt als onnodig en/of niet nuttig ervaren;
- de geluidveroorzakers schijnen zich niets aantrekken van anderen;
- de gedachte dat het geluid schadelijk is voor de gezondheid;
- de associatie van het geluid met gevaar;
- de ontevredenheid over andere aspecten uit de omgeving.

Strikt genomen heeft alleen het geluidsniveau direct met het geluid zelf te maken; de andere zijn **zogenaamde "niet akoestische" factoren**.

Communicatie speelt een belangrijke rol bij de beheersing van het geluidsklimaat. Als geluidsveroorzakers aan hun omgeving duidelijk maken wat ze doen en waarom, dan draagt dit bij tot acceptatie en het kunnen verdragen van geluid.

In figuur 4 is voor een aantal bronnen weergegeven hoeveel geluid ze gemiddeld produceren. Een geluidsniveau van 40 dB is vergelijkbaar met het geluid van een woonstraat 's avonds in de avond.

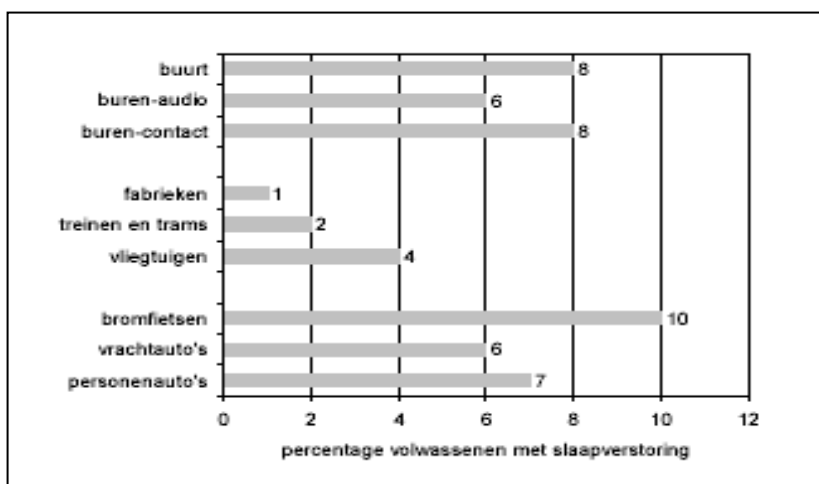

Figuur 4 Vergelijking dB(A) en soort geluid

2.2 Slaapverstoring

Mensen kunnen door geluid moeilijker in slaap vallen en 's nachts vaker wakker worden. De Gezondheidsraad heeft in 2004 onderzoek gedaan naar de effecten van geluid op slaap en gezondheid. Deze effecten zijn niet bij ieder mens gelijk en hangen af van persoonlijke en omgevingsfactoren. De belangrijke effecten van omgevingsgeluiden tijdens de slaap zijn:

- verminderde slaapkwaliteit;
- verminderd algemeen welbevinden;
- hogere prikkelbaarheid;
- verminderde concentratie en prestatie;
- voortijdige sterfte door hartziekten en verhoogde bloeddruk.

Figuur 5 voornaamste veroorzakers van slaapverstoring

3. Wettelijke en beleidsmatige kaders

3.1 Algemeen

De Nederlandse wet- en regelgeving op het gebied van geluid is aan verandering onderhevig. MIG is de afkorting van Modernisering Instrumentarium Geluidsbeleid. Doel van het MIG-beleid is stap voor stap het huidige geluidsbeleid te moderniseren. Met de op 18 juli 2002 gepubliceerde Europese Richtlijn Omgevingslawaai wordt het principe van MIG overeind gehouden. Deze richtlijn is bepalend voor ondermeer het gemeentelijke geluidsbeleid. Per 18 juli 2004 is de richtlijn in de Nederlandse wetgeving opgenomen¹. Als gevolg hiervan heeft een deel van de Nederlandse gemeenten verplichtingen tot het maken van geluidskaarten, het opstellen van actieplannen² en het geven van voorlichting aan het publiek en het geven van inspraak.

De gemeente geeft met een Nota Geluidsbeleid tevens duidelijkheid over de wijze waarop zij omgaat met de bevoegdheid om hogere geluidswaarden vast te stellen. Deze bevoegdheid hebben de gemeenten gekregen na de wijziging van de Wet geluidhinder. De gewijzigde Wet geluidhinder is van kracht sinds 1 januari 2007.

Het beperken en voorkomen van geluidsoverlast is grotendeels een gemeentelijke taak. De gemeente beschikt hiervoor over een complex juridisch- en beleidskader op verschillende bestuursniveaus:

- Rijksniveau: beleid, wetten, **algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en circulaire's**;
- Provinciaal niveau: Provinciale Milieuverordening Overijssel (is ingetrokken per 1 april 2006);
- Gemeentelijk niveau: Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Geluidnota.

3.2 Rijksniveau

Nationaal Milieubeleidsplan [12]

In het NMP4 wordt de 'aantasting van de leefomgeving' als één van de zeven hardnekkige milieuproblemen genoemd. Al deze milieuproblemen hebben een relatie met de volksgezondheid. Het NMP4 geeft de volgende doelstellingen weer:

- in 2010 een geluidsbelasting van 70 dB(A) op woningen niet meer wordt overschreden;
- de 'akoestische kwaliteit' in het stedelijke en landelijke gebied in 2030 gerealiseerd moet zijn, onder andere door de aanpak van de rijksinfrastructuur (lees: autowegen en spoorwegen);
- de 'akoestische kwaliteit' in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in 2030 is gerealiseerd;
- de situatie in 2010 ten opzichte van die van 2000 niet is verslechterd.

Het Rijk heeft in het NMP4 gebiedsgericht geluidsbeleid als strategie voorgesteld om bovenstaande doelstellingen te halen. Zo kan men maatwerk leveren om bij te dragen aan de

---

¹ Door het opnemen van een nieuw hoofdstuk IX in de Wet geluidhinder en aanpassingen van de Spoorwegwet en de Luchtvaartwet.

² Voor een aantal agglomeraties (meer dan 250.000 inwoners) en een deel van de betrokken verkeersinfrastructuur moeten de eerste geluidsbelastingkaarten gereed zijn in 2007 en de eerste actieplannen in 2008. Voor de overige agglomeraties (meer dan 100.000 inwoners) en de overige betrokken verkeersinfrastructuur moeten de eerste geluidsbelastingkaarten gereed zijn in 2012 en de eerste actieplannen in 2013.

lokale akoestische kwaliteit. De aanpak die men hier voor ogen heeft is brongericht beleid. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de best toepasbare technieken, waarbij aandacht zal zijn voor een redelijke verhouding tussen de kosten en baten. Om de haalbaarheid van de doelstellingen te vergroten zal het rijk inzetten op innovatie. Een voorbeeld hiervan is stiller asfalt.

'Vaste waarden, nieuwe vormen: Milieubeleid 2002-2006' [11]

Deze notitie van VROM gaat alleen in op die onderwerpen van het NMP4, waaronder geluid, waarvoor gezien de gewijzigde economische en politieke omstandigheden aanpassing noodzakelijk is. Het gaat daarbij vooral om het Innovatieprogramma Geluid. De beoogde doelstellingen worden, zonder extra financiële middelen, niet allemaal in 2010 gehaald. Burgers worden dus langer aan meer geluid blootgesteld. Het kabinet werkt echter aan alternatieve maatregelen. In het 'Nationaal Verkeers- en Vervoersplan' (NVVP) en in de 'Nota Verkeer en emissies' zal daarom een pakket aan alternatieve maatregelen en acties worden gepresenteerd.

Door VROM wordt een aangescherpt handhavingsbeleid nagestreefd ter beperking van geluidhinder in de woonomgeving.

Wet geluidhinder (Wgh) [14]

De Wet geluidhinder heeft tot doel de mens te beschermen tegen geluidhinder. In de wet staan regels voor weg- en railverkeerslawaai en voor gezoneerde industrieterreinen (waarop zich bedrijven kunnen vestigen die in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken). Een belangrijk principe uit de wet is dat maatregelen zo dicht mogelijk bij de geluidbron moeten worden genomen. De wet werkt verder met zones. Dit zijn gebieden rond geluidbronnen waarbinnen regels en normen gelden om de negatieve gevolgen van geluidhinder te beperken.

Besluit geluidhinder (Bg) [9]

Dit besluit is gebaseerd op de Wet geluidhinder en is op 1 januari 2007 in werking getreden. Op grond van dit besluit is onder meer de bevoegdheid tot het vaststellen van hogere grenswaarden grotendeels overgegaan van de provincie naar de gemeente. Tevens bevat het een nieuwe regelgeving over industrielawaai en over het geluid van weg- en railverkeer.

Richtlijn omgevingslawaai [13]

De Europese richtlijn omgevingslawaai is voor de Nederlandse situatie omgezet in de Richtlijn omgevingslawaai. Voor Rijssen-Holten zal deze richtlijn nog geen directe gevolgen hebben. De richtlijn richt zich namelijk op agglomeraties, inrichtingen en wegbeheerders. De inwerkingtreding zal in twee tranches plaatsvinden. De eerste tranche richt zich op:

- agglomeraties met een bevolking van meer dan 250.000 inwoners;
- beheerders van hoofdspoorwegen waarop jaarlijks meer dan 60.000 treinen passeren;
- beheerders van wegen waarop jaarlijks meer dan 6 miljoen voertuigen passeren;
- beheerders van burgerluchthavens met jaarlijks meer dan 50.000 vliegtuigbewegingen.

Zij moeten in 2007 een geluidsbelastingkaart aanleveren en in 2008 een actieplan hebben opgesteld.

De tweede tranche richt zich op agglomeraties met een bevolking van meer dan 100.000 inwoners

en (spoor-) wegen en vliegvelden met een lagere intensiteit (resp. 3 miljoen auto's, 30.000 treinen of 50.000 vliegtuigen). Zij moeten in 2012 een geluidsbelastingkaart aanleveren en in 2013 actieplannen hebben opgesteld.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) [16]

De Wro bepaalt dat de ruimtelijke inrichting van Rijssen-Holten moet voldoen aan de eis van een **"goede ruimtelijke ordening"**. **Verschillende functies mogen elkaar niet onaanvaardbaar negatief** beïnvloeden en moeten op elkaar worden afgestemd. Door onder andere milieuzonering worden milieubelastende en milieugevoelige functies gescheiden. De Wro bepaalt verder dat de gemeente de geluidszonering uit de Wet geluidhinder in acht moet nemen. Als de gemeente via een bestemmingsplanwijziging, een geluidsgevoelige bestemming in de zone van een weg mogelijk wil maken dan kan dit alleen als de geluidsbelasting, bepaald door middel van een akoestisch onderzoek, wordt getoetst aan de geluidsnormen uit de Wet geluidhinder.

Wet milieubeheer (Wm) [15]

Bijna alle bedrijven vallen onder de regels van de Wet milieubeheer. Dit betekent dat er geluidsnormen op de bedrijven van toepassing zijn om de woonomgeving te beschermen tegen geluidhinder. Vergunningplichtige bedrijven hebben te maken met op maat gesneden geluidsvoorschriften en de geluidsnormen (grenswaarden) die gebaseerd zijn op de Circulaire Industrielawaai (1979) of de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening (1998) van VROM. Bedrijven vallen sinds 1 januari 2008 onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer), tenzij ze zijn opgenomen in een limitatieve lijst van vergunningplichtige bedrijven (bijlage 1 van het besluit). Op basis van art. 8.40 Wm zijn geluidvoorschriften en standaardgrenswaarden van toepassing op deze inrichtingen. Op aantal inrichtingen blijven de bestaande algemene **maatregelen van bestuur (AMvB's)** met de bijbehorende geluidvoorschriften en standaardgrenswaarden van toepassing (zoals Besluit landbouw milieubeheer). De gemeente heeft de bevoegdheid om bij overtredingen van de geluidsvoorschriften te handhaven.

Woningwet [17]

Op basis van de Woningwet worden bouwvergunningen verleend. De geluidprestatie-eisen waaraan een bouwwerk moet voldoen zijn opgenomen in het Bouwbesluit. Bij de toetsing van de bouwaanvraag en het toezicht tijdens de bouw dient de gemeente er op toe te zien dat de prestatie-eisen worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om:

- de geluidsisolerende eigenschappen van de gevel voor geluid van buiten;
- het beperken van geluidsoverlast tussen woningen;
- het geluid dat veroorzaakt wordt door installaties zoals ventilatie en de CV.

3.3 Provinciaal niveau

De provincie Overijssel heeft een aantal taken die relevant zijn voor dit geluidsplan:

- beheer, aanleg en onderhoud van provinciale wegen;
- verlening en handhaving Wm-milieuvergunningen voor enkele grote bedrijven binnen de gemeente;

- vaststelling van structuurvisies; het ruimtelijke kader van de Wro.

In het jaar 2000 heeft de Provincie Overijssel haar milieubeleid vastgesteld in het milieubeleidsplan "Milieubeleidsplan Overijssel 2000+, plannen voor ruimte, water en milieu" [19]. Het beleidsplan geeft weer welke doelstellingen de Provincie Overijssel voor een aantal thema's nastreeft.

Voor een aantal thema's heeft de Provincie ook geluidsdoelstellingen geformuleerd:

- **Thema "vermindering milieubelasting mobiliteit":**
  - Doelstelling: de geluidshinder is terug gebracht tot de wettelijke norm;
  - Indicator: aantal gevallen van geluidshinder door weg-, rail- en luchtverkeerlawaai.
- **Thema "verbeteren van de leefomgeving":**
  - Doelstelling: De Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) moet in 2018 ontwikkeld zijn tot een stabiel en duurzaam te behouden ecologisch systeem. Het milieu- en waterbeleid moet in 2012 volledig zijn afgestemd op de natuurdoelen in de PEHS;
  - Indicator: Plaatsen waar milieu en water nog niet zijn afgestemd op de PEHS als gevolg van onder andere geluid.

Naast het milieubeleidsplan van de Provincie Overijssel is het streekplan ook een belangrijk document [20]. Het Streekplan geeft de hoofdlijnen van de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling voor de lange termijn aan voor de provincie Overijssel. Dit tegen de achtergrond van de mogelijkheden, die ze heeft om de ruimtelijke ontwikkeling te beïnvloeden. De visie, die in het Streekplan is neergelegd, is richtsnoer voor het provinciaal handelen in de komende jaren. De beleidsuitspraken zijn over het algemeen indicatief van aard en dus niet rechtstreeks bindend voor derden.

In het streekplan wordt geluid als één van de grootste milieuproblemen gezien. Verder geeft men aan dat men zoveel mogelijk bedrijvigheid wil concentreren op bedrijventerreinen. Dit ter voorkoming van onder andere geluidsoverlast.

In de "Handreiking en beoordeling ruimtelijke plannen" [18] wordt beschreven hoe men om dient te gaan met geluid bij het ontwikkelen en beoordelen van ruimtelijke plannen. Het belangrijkste doel van de Handreiking is om de beleidsregels voor het beoordelen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen in overeenstemming te brengen met het Streekplan Overijssel 2000+ en een aantal recente ontwikkelingen.

3.4 Gemeentelijk niveau

De gemeente heeft een aantal taken die relevant zijn voor deze geluidsnota:

- beheer, aanleg en onderhoud van gemeentelijke wegen;
- verlening en handhaving Wm- milieuvergunningen voor bedrijven;
- vaststelling van het ruimtelijke beleid en de bestemmingsplannen;
- verlenen van ontheffingen en vergunningen op grond van de APV;
- vaststellen van hogere grenswaarden bij nieuwe ontwikkelingen en reconstructies van wegen.

Algemene Plaatselijke Verordening Rijssen-Holten 2006 (APV) [3]

In de APV van Rijssen-Holten is voor een aantal situaties regels opgenomen om overlast te beperken. Het gaat hierbij om het verbod om overlast te veroorzaken zonder ontheffing en de regeling op grond waarvan horecabedrijven individueel en tijdens collectief aangewezen festiviteiten, niet gehouden zijn aan de reguliere geluidsnormen.

Ook wordt de APV als vangnet gebruikt indien er overlast optreedt waarin andere regelingen niet voorzien (bijvoorbeeld burenlawaai). De handhaving daarvan ligt vaak in het verlengde van het handhaven van de openbare orde.

4. Bestaand beleid in de gemeente Rijssen-Holten

Het geluidsbeleid van Rijssen-Holten is niet alleen van toepassing op nieuwe situaties. Er dient ook rekening te worden gehouden met de bestaande (beleids)stukken en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze kunnen van invloed zijn op het geluidsbeleid, maar het geluidsbeleid kan (en moet) soms ook invloed hebben op deze aspecten. Dit hoofdstuk omschrijft de betrokkenheid van het bestaand beleid in de gemeente Rijssen-Holten ten aanzien van geluid.

4.1 Interim-beleid voor hogere grenswaarden

In het interim beleid hogere grenswaarden is aangegeven welk beleid de gemeente Rijssen-Holten in dat kader wenst aan te houden. Voor de overgangperiode van de oude naar de nieuwe Wet geluidhinder heeft de gemeente Rijssen-Holten ervoor gekozen om aan te sluiten bij het beleid dat voor de nieuwe Wet geluidhinder van toepassing was. Dit houdt in dat het provinciaal beleid dat geldig was tot 1 januari 2007 leidend is. Het interimbeleid is dan ook niet het uitgangspunt voor dit beleid.

4.2 Verkeersstructuurplan Holten

De gewenste verkeersstructuur voor Holten ligt vast in het VSP. Deze is in oktober 2005 vastgesteld. De gemeente beoogt de infrastructuur in Holten aan te passen. Hiervoor zijn drie maatregelen vastgesteld als de eerste fase van het VSP:

- verkeersluw inrichten van het centrale deel van de Dorpsstraat;
- aanleg van een centrumlus (Wansinktracé);
- aanleg van een wijkontsluitingsweg (Zilverzandtracé).

De uitvoering vindt gefaseerd plaats en is volop in voorbereiding. De start van de uitvoering is in 2008/2009 gepland. De maatregelen uit de eerste fase kunnen uiterlijk in 2009 gereed zijn, afhankelijk van bezwaar en beroepsprocedures.

Aanvullend op fase 1 van het VSP is de Doorgetrokken Waagweg in onderzoek. Verder wordt een onderzoek naar rondwegen uitgevoerd.

4.3 Lange-termijnvisie verkeer en vervoer

De gewenste verkeersstructuur voor Rijssen ligt vast in de Lange-termijnvisie verkeer en vervoer. Deze is in januari 2000 vastgesteld. De voorbereidingen voor deze nota zijn in 1996 gestart. De uitvoering is vervolgens gestart en vindt gefaseerd plaats. Het plan is volgens de huidige planning in 2015 uitgevoerd en bestaat uit de volgende elementen:

- eerste (centrum)ring voor bestemmingsverkeer;
- een (tweede) ring voor de verkeersafwikkeling van het woon-werkverkeer;
- inprikkers vanaf de tweede ring naar de centrumring;
- een fietsring.

De tweede ring ligt gedeeltelijk ten noorden van het spoor. Dat deel vormt ook onderdeel van de regionale wegenstructuur. Als de verkeersdruk hier in de toekomst zodanig hoog wordt dat de bereikbaarheid en doorstroming onder druk komt te staan, zijn rondwegen nodig. Een onderzoek naar een westelijke en een noordoostelijke rondweg wordt uitgevoerd.

5. Algemene uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de algemene principes en uitgangspunten beschreven die worden gehanteerd in het gemeentelijke geluidsbeleid.

5.1 Afbakening geluidthema's

De keuze voor geluidsonderwerpen hangt samen met de vraag of het noodzakelijk of wenselijk is om voor bepaald type geluidsonderwerpen beleid te ontwikkelen. Een thema is opgenomen wanneer het een belangrijk probleemveld betreft en de investering voor het ontwikkelen van het thematische beleid in verhouding staat tot de winst die met het ontwikkelde beleid kan worden gehaald (bijvoorbeeld verkorting van procedures, het ontwikkelen van een goede leefomgevingkwaliteit, duidelijkheid voor alle betrokkenen).

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten stelt beleid op voor de volgende geluidsthema's:

- *wegverkeer;*
- *railverkeer;*
- *bedrijven.*

5.2 Beschermden objecten en functies

Onderstaande objecten en functies worden vanuit de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer beschermd:

- woningen;
- geluidsgevoelige gebouwen:
  - onderwijsgebouwen;
  - ziekenhuizen en verpleeghuizen;
  - verzorgingstehuizen;
  - psychiatrische inrichtingen;
  - medische centra;
  - poliklinieken;
  - medische kleuterdagverblijven.
- geluidsgevoelige terreinen:
  - terreinen die behoren bij andere gezondheidszorggebouwen dan algemene, categorale en academische ziekenhuizen;
  - terreinen die behoren verpleeghuizen, voor zover deze bestemd zijn of worden gebruikt voor de in die gebouwen verleende zorg;
  - woonwagenstandplaatsen.
- natuurbeschermingsgebieden

Beleidsuitspraak:

Naast de objecten die door de Wet geluidhinder en Wet milieubeheer worden beschermd, wil de gemeente Rijssen-Holten ook de volgende objecten en functies een zekere mate van bescherming bieden:

- *recreatiewoningen op bungalowparken;*
- *schoolgebouwen tijdens examens en cito-toetsen.*

De gemeente is van mening dat recreatiewoningen op bungalowparken een vergelijkbare bescherming nodig hebben als woningen die in de Wet geluidhinder als beschermd object zijn aangeduid.

Om verstoring tijdens examens of cito-toetsen op scholen, bijvoorbeeld ten gevolge van evenementen te voorkomen, is het eveneens noodzakelijk om deze functies bescherming te bieden. In de APV is opgenomen dat men ontheffing kan krijgen voor toestellen of geluidsapparaten die geluidshinder veroorzaken voor omwonenden en de omgeving (artikel 4.1.5). Hier wordt een extra lid aan toegevoegd, zodat de ontheffingsmogelijkheid niet van toepassing is tijdens de genoemde functies.

5.3 Maatregelen: bron – overdracht – ontvanger

Bij het nemen van maatregelen ter beperking van geluidshinder wordt al van oudsher de prioriteit gelegd bij maatregelen aan de bron. Als daarmee onvoldoende effect wordt bereikt, komen maatregelen in de overdrachtssfeer (wallen of schermen) in aanmerking. Als laatste worden maatregelen bij de ontvanger (bijvoorbeeld gevelisolatie) overwogen.

De achtergrondgedachte van deze volgorde is een zo klein mogelijk gebied aan een hoog geluidsniveau bloot te stellen. Dit leidt tot een efficiënt gebruik van de ruimte. De aandacht voor dit leidende principe is een wezenlijk element in de Wet geluidshinder.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten hanteert bij het nemen van maatregelen ter beperking van geluidshinder de voorkeursvolgorde:

1. *maatregelen bij de bron;*
2. *maatregelen in de overdracht;*
3. *maatregelen bij de ontvanger.*

Als het gaat om de geluidsemissie van auto's en treinen kan de gemeente deze moeilijk in directe zin beïnvloeden. Hiervoor is het rijk (en op een hoger niveau: de Europese Unie) verantwoordelijk. Het rijk bepaalt de eisen voor de typekeuring en is daarin op zijn beurt weer afhankelijk van de afspraken op Europees niveau. Er zijn echter vier bronmaatregelen die ook tot de "maatregelen bij de bron" behoren en waarop een gemeente, voor zover het gemeentelijke wegen betreft, wel degelijk invloed heeft. Dit zijn:

- de tracékeuze;
- de verkeersintensiteit;
- de maximumsnelheid;

- de samenstelling van het verkeer (bijvoorbeeld het percentage vrachtwagens);
- de uitvoering van het wegdek.

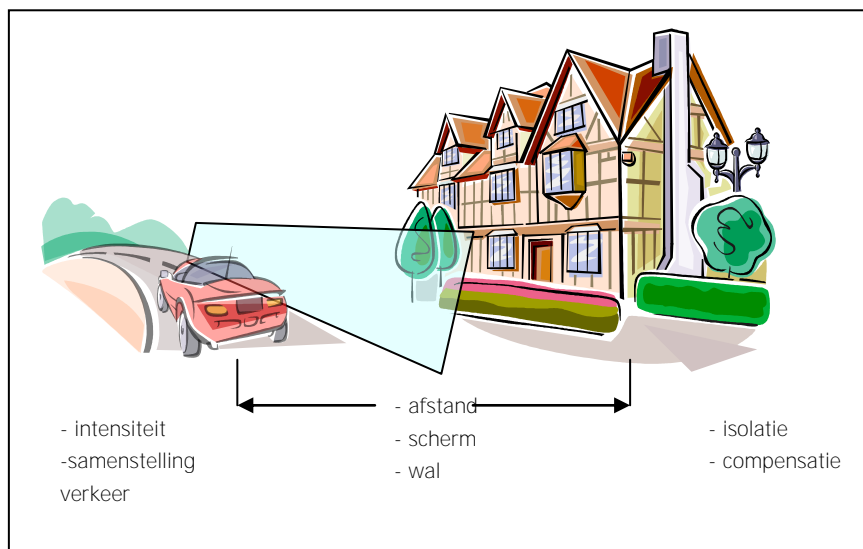
Wanneer het gaat om geluidsemisatie bij bedrijven wordt de verplichting om *maatregelen bij de bron* te nemen door middel van vergunningsvoorschriften of algemene regels (de Algemene Maatregelen van Bestuur) bij het bedrijf neergelegd. De gemeente controleert de naleving van de vergunningsvoorschriften en de algemene regels.

Maatregelen in de overdracht (schermen of wallen) hebben als voordeel dat de buitenruimte van woningen ook wordt beschermd. Een evident probleem van deze voorzieningen is de inpasbaarheid in een stedelijke omgeving vanwege de beperkte ruimte. Het is daar vaak niet mogelijk een scherm in te passen. Ook indien wel ruimte is voor afscherming bestaat vaak weerstand tegen het idee van een scherm of een wal. Met de conventionele uitvoeringen hiervan krijgen zowel de wijk als de weg een afgesloten karakter. Bovendien hebben veel mensen het beeld bij een geluidsscherm van een saai scherm van ongeveer twintig jaar geleden, al dan niet voorzien van graffiti. Inmiddels zijn oplossingen bedacht die ook visueel aantrekkelijk kunnen zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een wallenstelsel als een fraai parklandschap³. Ook kan in sommige gevallen een verdiepte ligging van de weg uitkomst bieden.

Maatregelen bij de ontvanger - gevelisolatie - zorgen ervoor dat in ieder geval in de woning een goed woonklimaat is gewaarborgd. Speciale geluidsisolerende beglazing en geluidswerende ventilatievoorzieningen zijn de meest toegepaste middelen om de gevelisolatie te verbeteren. Uitgangspunt voor voldoende geluidswering is de aanname dat de ramen gesloten worden gehouden. Ventilatie wordt bereikt met suskasten nabij de ramen. Wil de bewoner een raam openzetten, dan heeft dit uiteraard tot gevolg dat geluid de woning binnendringt. Dit is een minpunt van een dergelijke oplossing.

---

³ Bijvoorbeeld Leidscheveen, zie 'Afscherming met uitzicht', Geluid 1999/1, p. 23 e.v., ir., E. Hofschreuder

Figuur 5 mogelijke maatregelen

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten beoordeelt bij nieuwe situaties naast de kostenefficiëntie ook de duurzaamheid (levensduur en onderhoudskosten) van de maatregelen.

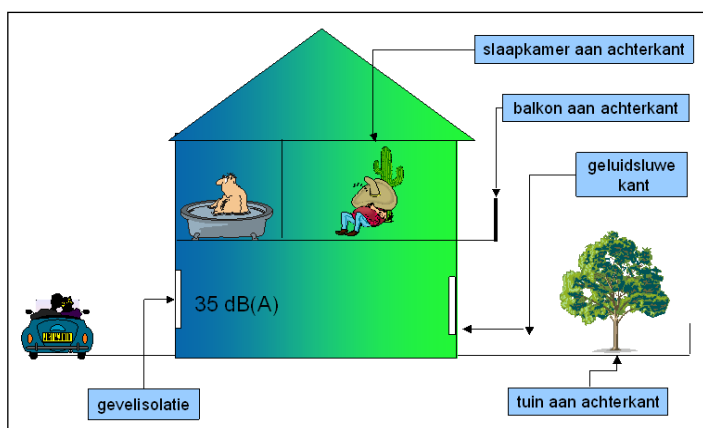
Ter verduidelijking wordt de situatie aangehaald dat een eenmaal geplaatst geluidsscherm in een later stadium slechts tegen zeer hoge kosten kan worden opgehoogd. In specifieke gevallen zal dat aanleiding kunnen zijn om bij het ontwerp van een nieuwe wijk duurzame maatregelen bij de woning te treffen. Iets vergelijkbaars geldt eveneens voor het toepassen van stille wegdekken. Rijssen-Holten hecht belang aan het behouden van 'wisselgeld', dat in een later stadium kan worden ingezet om de effecten van de toenemende mobiliteit te compenseren.

5.4 Compensatie

Niet alleen decibellen op de gevel bepalen of iemand geluidshinder ondervindt. Compenserende factoren kunnen de ervaren hinder doen afnemen. Het nadeel van een hoge *geluidsbelasting* kan worden gecompenseerd door factoren die ook in de akoestische sfeer liggen. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- een geluidsluwe gevel;
- een 'privégebied' (een tuin, balkon of park) aan de rustige kant van het huis;
- aangepaste indeling van de woning;
- gevelisolatie (met ventilatievoorzieningen);
- uitzicht.

In figuur 6 is het principe van akoestische compensatie schematisch weergegeven.

Figuur 6 Akoestische compensatie

Naast de akoestische compensatie, die gedeeltelijk wettelijk is verankerd, zijn er ook niet-akoestische compenserende factoren die als positief element kunnen worden gezien in een omgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- veel groen;
- een fontein;
- een goed openbaar vervoer;
- een kinderspeelplaats.

In de literatuur wordt dit wel aangeduid als '*niet-akoestische compensatie*'. Deze niet-akoestische compensatie heeft echter geen wettelijke grondslag. De juridische verankering van compensatie vindt vooral plaats in de procedure hogere grenswaarden (zie Nota hogere grenswaarden).

Beleidsuitspraak:

Hoe hoger het geluidsniveau, des te meer aandacht gegeven wordt aan niet-akoestische compensatie in de woonomgeving.

5.5 Cumulatie

Soms wordt een woning door meerdere bronnen belast, bijvoorbeeld door wegverkeer én railverkeer. Conform de strekking van de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer dient de gemeente rekening te houden met deze cumulatie. Dit is immers de situatie waar een bewoner mee te maken heeft. Hoe de gemeente dat doet is niet op voorhand aan te geven, daar zijn de mogelijkheden te divers voor. Wel houdt de gemeente in dit soort situaties bij het ontwerpen van de gevelisolatie rekening met de hogere geluidsbelasting. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij de ontwikkeling van een nieuwbouwwijk ook rekening gehouden met de gecumuleerde geluidsbelasting.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten houdt bij de ontwikkeling van nieuwbouwwijken rekening met de gecumuleerde geluidsbelasting.

Daar waar als gevolg van cumulatie een hogere geluidsbelasting optreedt, houdt Rijssen-Holten bij het dimensioneren van de gevelisolatie met de hogere geluidsbelasting rekening.

5.6 Bestaande situaties en toekomstige plannen

Het ministerie van VROM hanteert 1986 als peildatum voor verkeerslawaaï en 1987 voor railverkeerslawaaï om te bepalen of een hoogbelaste woning wel of niet gesaneerd moet worden. Onderdeel van het geluidsplan is de inventarisatie van deze saneringswoningen ten behoeve van de zogenaamde eindmelding aan het ministerie van VROM. Woningen die na die datum een te hoge belasting hebben gekregen worden niet op kosten van VROM gesaneerd.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten wil inzicht krijgen in de hoeveelheid hoogbelaste woningen. Het gaat hierbij om zowel de wettelijke saneringswoningen als om de woningen die ten gevolge van autonome groei na de peildatum 1986/1987 hoogbelast zijn geworden. Met behulp van de VerkeersMilieuKaart zal deze analyse worden gemaakt.

Het gevolg van het nieuwe geluidsbeleid is dat er woningen in gebieden liggen waarbij de geluidsbelasting niet overeenkomt met de ambitie die voor het betrokken gebied is vastgesteld. Deze nota zal voornamelijk inspelen op nieuwe situaties en minder op bestaande. In het volgende hoofdstuk wordt per gebied aangegeven wat de ambities zijn voor de nieuwe situaties.

5.7 30 km/uur-wegen

30 km/uur-wegen zijn wettelijk niet gezoneerd en vallen daarmee niet onder de Wet geluidhinder. De geluidbelastingen van geluidgevoelige bestemmingen hoeven bij nieuwbouw en/of reconstructie van wegen niet onderzocht te worden. 30 km/uur-wegen nemen, vanwege duurzame verkeersveiligheid, in aantal toe. In het kader van "een goede ruimtelijke ordening" bij bestemmingsplanontwikkeling dient bij deze wegen wel aandacht te worden besteed aan de geluidssituatie.

Beleidsuitspraak:

Wanneer binnen de gemeente Rijssen-Holten 30 km/uur-wegen worden aangelegd of gereconstrueerd, worden voor wat betreft het aspect geluid, deze wegen als "gewone" wegen beschouwd. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzoek gedaan naar de akoestische effecten en/of gevolgen.

Indien de toename van de geluidsbelasting vanwege de reconstructie 2 dB of meer bedraagt worden (bron)maatregelen overwogen.

6. Gebiedstyperingen en gebiedsgerichte ambities

6.1 De gebiedstypen

Het doel van het gemeentelijke geluidsbeleid is het behouden van de goede kwaliteiten en het benutten van kansen om voor de gebieden de geluidskwaliteit te verbeteren. Een belangrijke subdoelstelling is het realiseren van een per gebied passende geluidskwaliteit (zie paragraaf 1.4). Het functioneel-ruimtelijke gebruik van de betreffende gebieden is bepalend voor de indeling van de gebiedstypen en leidend voor het benoemen van algemeen geformuleerde geluidskwaliteiten. De functies in een gebied bepalen immers welke kwaliteiten gewenst, maar ook mogelijk zijn. In regionaal verband is gekozen voor een gebiedstype-indeling die is gebaseerd op de zogenoemde MILO-systematiek⁴, zoals deze door de VNG, het IPO, de UvW en het ministerie van VROM is ontwikkeld in het kader van het MILO-project (milieukwaliteiten in de leefomgeving). Deze systematiek is een landelijk gangbare systematiek voor gebiedsgericht beleid.

Dit hoofdstuk is een beschrijving van de gebiedstypen en de gebiedsgerichte ambities. Maar het beschrijven alleen van de gewenste geluidskwaliteit is niet voldoende. De ambities moeten ook tastbaar worden door ze terug te laten komen in ruimtelijke plannen. Het gebiedsgericht geluidsbeleid moet er toe leiden dat geluid nog vaker vanaf het prille begin van een ruimtelijke ontwikkeling wordt meegenomen.

Voor de gemeente Rijssen-Holten zijn ~~zeven~~ gebiedstypen geïdentificeerd, die in paragraaf 6.3 worden beschreven. De daaraan gekoppelde ambities zijn in een tabel weergegeven. In bijlage 3 zijn kaarten met daarop de geografische afbakening van de gebiedstypen weergegeven. Deze afbakening is indicatief. Het bestemmingsplan beschrijft het toegestane ruimtegebruik van een gebied.

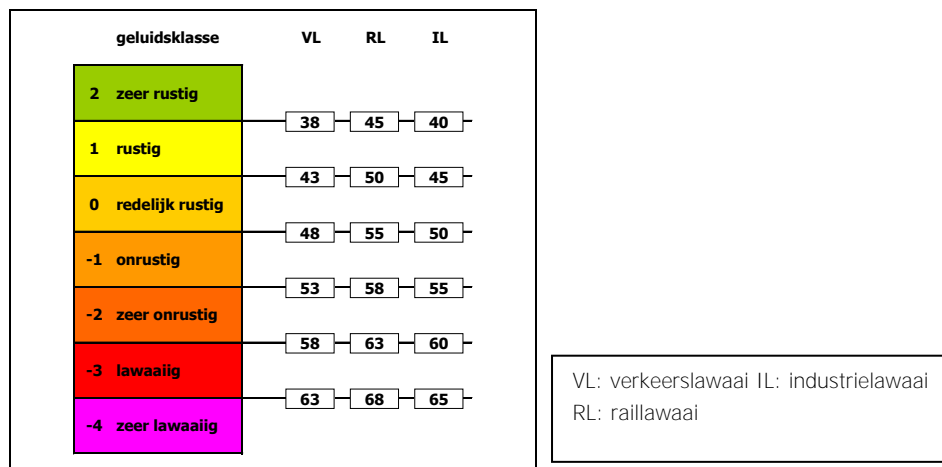
6.2 De systematiek

Op een geluidskaart worden de geluidsniveaus van de bronnen wegverkeer, railverkeer en industrie weergegeven. Aan technici geeft een dergelijke kaart met getallen veel inzicht. Een samenhangende beoordeling is echter niet mogelijk. In het schema hiernaast zijn geluidsniveaus vertaald in geluidsklassen, die zijn weergegeven met een getal, een woord en een kleur. Per geluidsklasse staan bij iedere geluidsoort verschillende getallen. Dit heeft te maken met het feit dat het geluid van verschillende bronnen verschillend wordt ervaren. Het geluid van **een trein wordt bijvoorbeeld als minder hinderlijk ervaren dan dat van auto's**.

Op deze wijze is voor een breder publiek een eenvoudiger weergave mogelijk. Door de gebruikte bandbreedte hebben deze kaarten een indicatieve status. Om de ambities per gebiedstype vast te stellen is voor de herkenbaarheid en werkbaarheid dan ook deze systematiek toegepast.

---

⁴ Het doel van MILO is het versterken van de bijdrage van het milieubeleid aan de leefomgevingskwaliteit in een gebiedsgerichte benadering.

Figuur 7 Geluidskwaliteiten

Als dosismaat is voor weg- en railverkeerslawaai L_{den}^5 gekozen; voor het geluid van bedrijven (industrielawaai) geldt als dosismaat $L_{AR,LT}$. Dit zijn de dosismaten die na 1 januari 2007 in de gewijzigde Wet geluidhinder worden gebruikt.

Het volstaat niet om alleen de ambitie van een gebied aan te geven. Dit heeft te maken met het feit dat langs en door iedere woonwijk, zeker in stedelijk gebied, wegen met veel verkeer lopen.

De realiteit gebiedt te erkennen dat ook in een 'stille' woonwijk langs de rand hogere geluidsniveaus kunnen optreden. Hierdoor is het noodzakelijk de maximaal mogelijke afwijking van het ambitieniveau per gebiedstype aan te geven (bovengrens). Bij woongebieden en centrumgebieden gaat het om de bescherming van woningen en overige objecten. ~~Voor de gebiedstypen in het buitengebied (natuur & extensiveringsgebied en verwevings- & landbouwontwikkelingsgebied) gaat het daarnaast ook om bescherming van het gebied zelf.~~

⁵ Lden: dosismaat over een etmaal, voor de dag-, avond- en nachtperiode.

6.3 Indeling gebiedstypen

6.3.1 Natuur- en extensiveringsgebied

Het gebiedstype Natuur- en extensiveringsgebied kenmerkt zich door een lage dynamiek, oftewel ~~'zeer rustig' met betrekking tot bedrijvigheid.~~ De hoofdfunctie van het gebied is natuur maar daarnaast is het gebied ook toegankelijk voor extensieve vormen van recreatie. ~~De bebouwingsdichtheid is laag en het gebied is matig bereikbaar met openbaar vervoer.~~ In het extensiveringsgebied, die is aangewezen op de provinciale reconstructiezoneringkaart (Provincie Overijssel/LNL/MB/25/juni2006, vastgesteld op 4 juli 2006) hebben de functies natuur, wonen en recreatie voorrang. Voor intensieve veehouderij zijn hier geen ontwikkelingsmogelijkheden.

~~In het provinciale extensiveringsgebied is ook een Natura 2000-gebied opgenomen: de Sallandse Heuvelrug. De Sallandse Heuvelrug maakt deel uit van het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en is ook gedeeltelijk gelegen in de gemeente Hellendoorn. De Sallandse Heuvelrug is aangewezen als een habitatrictlijn en een vogelrichtlijngebied. Momenteel is men bezig deze twee gebieden op te nemen in één Natura 2000-aanwijzingsbesluit. In het ontwerpbesluit Sallandse Heuvelrug wordt het gebied als volgt omschreven [@]:~~

~~De Sallandse Heuvelrug wordt gevormd door een glaciële zandrug die een totale lengte heeft van veertien en een variabele breedte van ongeveer één tot zes kilometer. In het sterk geaccidenteerde terrein bevatten de heuveltoppen (gemiddelde hoogte tussen de 45 en 70 m boven NAP) grote aaneengesloten struikheibegroeiingen, met enkele jeneverbesstruwelen en zure vennen. In de lagere delen en op de flanken van de heuvelrug komt een vochtiger heidetype~~

~~voor, waaronder ook een hellingveentje. De flanken van de stuwwal zijn grotendeels begroeid met naaldbos, loofbos en gemengd bos van verschillende leeftijden.~~

~~Het streven voor het gebiedstype Natuur en extensiveringsgebied is het bereiken van een maximale milieukwaliteit ten behoeve van een maximale natuurlijke kwaliteit. De toegestane milieubelasting is laag. De milieukwaliteitswaarde is voornamelijk afhankelijk van de menselijke (mede)gebruiker met betrekking tot extensieve recreatie. Voor natuur zelf zijn deze aspecten minder relevant, de referentie voor geluid geeft de behoefte aan het in stilte kunnen genieten van de natuur. In dit gebied wordt voornamelijk verkeersgeluid waargenomen waardoor de basiskwaliteit vanwege het verkeer minder is (geluidsklasse "rustig") dan die voor bedrijven (geluidsklasse "zeer rustig"). In dit gebiedstype wordt naast de woonfunctie en de flora en fauna ook de gebruiker van het gebied beschermd. De geluidsambities die de gemeente Rijssen-Holten heeft voor dit gebied zijn hieronder weergegeven.~~

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Natuur- en extensiveringsgebied	rustig	onrustig	zeer rustig	rustig

6.3.2 Wonen in het groen

~~Het gebiedstype Wonen in het groen kenmerkt zich door wonen in een rustige en groene omgeving. Wonen is de hoofdfunctie van dit gebied. In het gebied zijn de grotere woningen van de gemeente Rijssen-Holten gelegen. Het gebied is gelegen in het buitengebied. De algemene kwalificatie voor de geluidsambitie voor wonen in het groen is vergelijkbaar die voor het natuur- en extensiveringsgebied. In dit gebied wordt voornamelijk verkeersgeluid waargenomen waardoor de basiskwaliteit vanwege het verkeer minder is dan die voor bedrijven. Het geluid van bedrijven is afkomstig uit de omliggende gebieden.~~

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Wonen in het groen	rustig	onrustig	zeer rustig	rustig

6.3.3 Verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied

~~Het verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied van Rijssen-Holten heeft in algemene zin als hoofdfunctie agrarische activiteiten, waaronder de intensieve veehouderij. Daarnaast heeft het gebied een lage bebouwingsdichtheid en een lage gebruiksintensiteit. Het gebied heeft als nevenfuncties wonen, recreatie en overige bedrijfsbebouwing. In het reconstructieplan zijn door de provincie landbouwontwikkelingsgebieden binnen de gemeente Rijssen-Holten aangewezen. In het reconstructieplan zijn naast de landbouwontwikkelingsgebieden ook verwevingsgebieden aangewezen. Bij dit gebiedstype is hier geen verdere onderverdeling tussen de verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden gemaakt, dit vanwege het in hoofdzaak agrarische karakter. Het verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied omvat – met uitzondering van het gebiedstype Natuur – het gehele buitengebied van de gemeente Rijssen-Holten.~~

De algemene kwalificatie voor de geluidsambities in het verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied is "rustig". Wanneer er voor de agrarische sector een drukke periode is, bijvoorbeeld oogstseizoen, dan kunnen tijdelijke hogere geluidsniveaus optreden.

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied	rustig	onrustig	rustig	redelijk rustig

6.3.4 Verblifsrecreatie

~~De recreatiegebieden zijn onderdeel van het buitengebied. De ruimtelijke kwaliteit is dan ook een combinatie van de kwaliteiten van het landelijke en het stedelijke gebied.~~

~~Aangezien de recreatiegebieden een combinatie van functies bevatten, is de ruimtelijke kwaliteit ook een combinatie van kwaliteiten. Bij verblifsrecreatie, zoals bij De Lindenberg, is sprake van kortstondig wonen en verder zijn diverse voorzieningen aanwezig. Bij dagrecreatie zijn vaak piektijden waarop meer lawaai wordt waargenomen. In de morgen arriveren de mensen en aan het eind van de dag vertrekken de mensen vaak weer. Deze gebruiksintensiteit heeft ook zijn invloed op de milieukwaliteit.~~

~~De algemene kwalificatie voor de geluidsambitie voor recreatie is "rustig". Recreatiegebieden zijn niet de rustigste gebieden in de gemeente, maar van de 'niet stedelijke gebieden' wel de drukste. Afhankelijk van het type gebruiker, wandelaar of recreant, wordt al dan niet enige rust gezocht. Voor het grootste deel is sprake van een rustig gebied, waar incidenteel als gevolg van diverse recreatieve activiteiten wel wat lawaai kan ontstaan. Daarnaast kunnen deze wegen worden omsloten door drukke wegen. In de recreatie gebieden wordt niet alleen de woonfunctie maar ook de gebruiker van het gebied beschermd. In die zin wijkt de bescherming af van de Wet geluidhinder, die gericht is op de bescherming van mensen in de woonomgeving.~~

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Verblifsrecreatie	rustig	onrustig	rustig	redelijk rustig

6.3.5 Woonwijk

Het gebied ligt voornamelijk om het centrumgebied heen van de kernen Rijssen en Holten. Het gebied heeft als hoofdfunctie wonen, maar daarnaast zijn er nevenfuncties zoals sport en recreatievoorzieningen en kleinschalige, buurtverzorgende bedrijvigheid mogelijk. De bevolkings- en bebouwingsdichtheid is hoog. Ook voorzieningen als zorgcentra en scholen komen voor in dit gebied. Dit heeft invloed op

de aanwezig geluidsniveaus.

De algemene kwalificatie voor de geluidsambitie in het woongebied is "rustig" voor zowel verkeerslawaai als voor industrielawaai. Het verkeerslawaai als gevolg van de ontsluiting van deze gebieden is dominant. Verkeer **in** het gebied is ondergeschikt, hierdoor kan in de kern van deze gebieden een rustiger ambitieniveau gehanteerd worden.

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Woonwijk	rustig	zeer onrustig	rustig	redelijk rustig

6.3.6 Centrum

Het gebiedstype Centrum herbergt voorzieningen zoals winkels en uitgaansgelegenheden, maar ook kantoren en kerken. In de gemeente Rijssen-Holten zijn twee gebieden getypeerd als centrum, namelijk in de kern Rijssen en in de kern Holten. De relatief hoge dichtheid en de diverse functiemengingen zorgen ervoor dat het geluidsniveau in het gebiedstype Centrum hoger is dan bijvoorbeeld in het gebiedstype

woonwijk.

Bovenstaande centrumgebieden hebben een verzorgende functie voor het omliggende woongebied en voor het buitengebied van de gemeente.

De algemene kwalificatie voor de geluidsambitie in de centrumgebieden in Rijssen-Holten is "redelijk rustig", die overeenkomt met de wettelijke voorkeurswaarde. Ook het geluid van bedrijven is van belang omdat op een aantal plaatsen horeca- en winkelbedrijven van invloed zijn op de geluidskwaliteit. Wie met de auto door het centrum rijdt of op zaterdagavond door het gebied loopt, hoort dat geluid (soms nadrukkelijk) aanwezig is.

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Centrum	redelijk rustig	zeer onrustig	redelijk rustig	redelijk rustig

6.3.7 Bedrijventerrein

In de gemeente Rijssen-Holten zijn ruim 600 bedrijven gevestigd op de verschillende bedrijventerreinen binnen de gemeente. De meeste terreinen liggen aan de noordzijde van de kern Rijssen. Bij Holten ligt het grootste bedrijventerrein aan de westzijde van de kern. De bedrijven worden ontsloten door verschillende provinciale wegen (N332, N344 en de N347).

Dit gebiedstype kenmerkt zich door de aanwezigheid van bedrijven uit onder andere de metaal-, transport- en bouwsector. Verspreid zijn (bedrijfs-)woningen aanwezig, maar deze zijn niet maatgevend voor de gewenste geluidskwaliteit. De functies binnen het gebiedstype stellen geen hoge eisen aan de geluidskwaliteit, maar kunnen wel belangrijke negatieve effecten hebben op de geluidskwaliteit in aangrenzende gebiedstypen. Voorbeelden van bedrijventerreinen zijn Vletgaarsmaten, De Kol, Noordermors en Plaagslagen. Bedrijventerreinen kunnen in het algemeen als "onrustig" worden getypeerd. In tegenstelling tot het Centrum en in de gebiedstype Woonwijk, bevinden zich op de bedrijventerreinen – met uitzondering van een aantal bedrijfswoningen - geen geluidsgevoelige objecten.

6.4 Toepassing gebiedsambities

Voor de verschillende gebiedstypen zijn de voor nieuwe situaties te ambiëren geluidskwaliteiten geformuleerd. Bij nieuwe situaties kan immers gestuurd worden. Met nieuwe situaties worden bedoeld:

- de aanleg van een nieuwe weg of spoorlijn bij bestaande woningen;
- de bouw van woningen bij een bestaande weg of spoorlijn;
- de vestiging van een bedrijf bij bestaande woningen;
- de bouw van woningen bij een bestaand bedrijf.

Onder de genoemde nieuwe situaties vallen veel ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. **Daarnaast is het mogelijk dat er 'nieuwe gebieden' worden ontwikkeld. Dan ontstaat de situatie** dat zowel de woningen als de weg nieuw zijn.

Op een aantal situaties zijn de tabellen niet van toepassing. Dit geldt voor het al in een ver gevorderd stadium van planontwikkeling van De Kol in Holten en de stationsomgeving in Rijssen. Voor de bronnen weg- en railverkeer zijn de ambities en de daaraan gekoppelde maximale ontheffingswaarden (bovengrens) bepaald. De ontheffingswaarden zijn opgenomen in de deelnota Hogere grenswaardenbeleid. In deze nota wordt tevens ingegaan op de ontheffingscriteria en de procedure. De ambitietabel vormt voor bestaande situaties een referentiekader voor het vormen van een oordeel over het betreffende gebied.

6.5 Organisatorische verankering

Geluid staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een groter geheel. Bij het totale proces van stedelijke ontwikkeling moeten tal van afwegingen plaatsvinden, waarbij het voorkomen van geluidhinder een onderdeel is. Het geheel van al deze afwegingen resulteert in een stedenbouwkundige invulling van een plangebied met een gewenste ruimtelijke kwaliteit. Wanneer geluid in de gemeentelijke organisatie een vaste plaats heeft gekregen wordt geluid in de initiatieffase van de ruimtelijke planontwikkeling meegewogen en indien nodig betrokken.

Bij de organisatorische borging kan gedacht worden aan de volgende elementen:

- het organisatorisch en procedureel borgen dat geluid als ontwerpvariantie wordt aangeboden;
- procedureel borgen van verleende hogere grenswaarden;
- procedurele borging van geluid als beoordelingsaspect bij procedures voor bouwen binnen geluidszones;
- aandacht voor handhaving van het Bouwbesluit (geluidwering gevels).

Beleidsuitspraak:

Geluidsaspecten worden zoveel als mogelijk in de initiatieffase van de ruimtelijke planontwikkeling betrokken.

7. Verkeer

Als gevolg van de groei van het wegverkeer neemt de geluidsbelasting ook toe. Er wordt weliswaar rekening gehouden met technische innovaties waardoor voertuigen steeds stiller worden, maar dit zal niet voldoende zijn om de groei van de geluidsbelasting tegen te gaan. Voor een aantal situaties zijn dan ook verdergaande maatregelen wenselijk.

De gemeente Rijssen-Holten heeft een aantal mogelijkheden om de geluidsbelasting terug te dringen, waaronder maatregelen in de verkeersstructuur, type wegdek, aanpassing van functies en invulling van een plangebied. Een deel van die maatregelen heeft de gemeente Rijssen-Holten vertaald in haar Verkeersstructuurplan. Voor een optimale toepassing van verkeersmaatregelen is het vroegtijdig betrekken van geluidsaspecten bij de verkeersinrichting en beheer en onderhoud van het wegennet essentieel. Geluid zal dan ook een vast onderdeel moeten zijn van de integrale afweging.

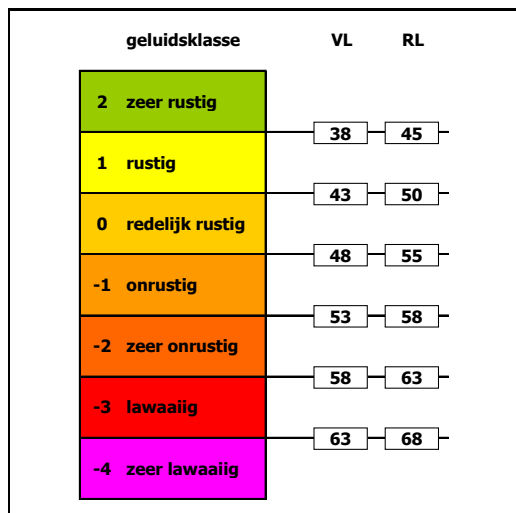
Beleidsuitspraak:

Bij de ontwikkeling en actualisering van verkeersplannen wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de beleidsuitspraken uit de Nota geluidsbeleid.

Door de gemeente Rijssen-Holten loopt ook een spoorlijn. De gemeente Rijssen-Holten kan weinig invloed uitoefenen op de geluidhinder die hierdoor ontstaat. Het beheer van de spoorlijn ligt in de handen van ProRail. In paragraaf 7.6 wordt hier kort op ingegaan.

7.1 Ambitiewaarden voor de geluidsniveaus

De geluidsbelasting vanwege het verkeer op drukke en doorgaande verkeersaders in de gemeente Rijssen-Holten is groot; het streven is dan ook om voor verkeer aan de voorkeurswaarde van 48 dB (redelijk rustig) te voldoen. In het buitengebied en in de woonwijken ligt de ambitie wat hoger: 'rustig'. Voor het gebiedstype bedrijventerrein ligt de ambitie weer iets lager in verband met de aan- en afvoer van vrachtverkeer.

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
weg- en railverkeer		
Natuur- en extensiveringsgebied	rustig	onrustig
Wonen in het groen	rustig	onrustig
Verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied	rustig	onrustig
Verblijfsrecreatie	rustig	onrustig
Woonwijk	rustig	zeer onrustig
Centrum	redelijk rustig	zeer onrustig
Bedrijventerrein	onrustig	zeer onrustig

Figuur 9: ambitietabel verkeerslawaai

De kaarten met de gebiedstyperingen zijn opgenomen als figuren in bijlage 3. Hieruit kan voor ieder gebied de ambitiewaarde voor geluid vanwege verkeer bepaald worden. Hierbij wordt opgemerkt dat de ambitiewaarden gelden voor zowel woningen als voor andere geluidsgevoelige objecten.

Om aan de ambities met betrekking tot verkeersgeluid te kunnen voldoen worden in de volgende paragrafen een aantal uitgangspunten verder uitgewerkt:

- autonome ontwikkelingen;
- mogelijke maatregelen;
- saneringsprogramma voor weg- en railverkeer;
- toepassing stillere wegdektypen.

7.2 Autonome ontwikkelingen

De geluidsbelasting in een gebied is geen statisch gegeven. De algemene lijn is dat de wegverkeersintensiteit in de tijd - zonder het treffen van maatregelen - zal toenemen. Wanneer niet met deze autonome ontwikkelingen rekening wordt gehouden zal de geluidsbelasting als gevolg van verkeerswegen, die nu nog aan de geluidsnormen voldoen, op termijn de geluidsnormen overschrijden. Ook bestaan situaties die ooit zijn ontworpen met een bepaalde geluidsbelasting, maar waar als gevolg van de autonome toename van het wegverkeer de geluidsbelasting hoger is geworden (het zogenaamde handhavingsgat). In de paragraaf over stille wegdekken (verderop) is aangegeven dat toepassing van stille wegdekken in stedelijk gebied een kosteneffectief middel is om het geluidsniveau terug te brengen.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten onderzoekt of het geluidsniveau is toegenomen als gevolg van groei van het wegverkeer. Wanneer uit het RVMK blijkt dat dit het geval is wordt bezien of maatregelen getroffen gaan worden.

7.3 Mogelijke maatregelen

Om de geluidseffecten van het wegverkeer te beperken heeft de gemeente Rijssen-Holten in haar Verkeersstructuurplan [6] een aantal maatregelen genoemd. Het verkeersstructuurplan heeft het programma 'Duurzaam Veilig' als uitgangspunt. 'Duurzaam Veilig' is in samenwerking met het Rijk, de provincies, waterschappen en gemeenten opgezet. De kenmerken van een 'Duurzaam Veilig' vervoers- en verkeerssysteem zijn:

- een omgeving die qua infrastructuur aangepast is aan de beperking van de menselijke vermogens;
- voertuigen die voorzien zijn van middelen om de taken van mensen te vereenvoudigen en die geconstrueerd zijn om de kwetsbare mens zo goed mogelijk te beschermen;
- verkeersdeelnemers die adequaat worden opgeleid en geïnformeerd.

In het kader van het programma 'Duurzaam Veilig' is in de gemeente Rijssen-Holten op een aantal locaties drempels aangelegd. Akoestisch gezien zijn drempels niet wenselijk maar in het belang van verkeersveiligheid worden drempels toch toegepast. Bij het ontwerp en de aanleg van drempels worden hieraan geen akoestische eisen gesteld.

Conform het advies uit de CROW-publicatie 172, getiteld "Richtlijn verkeersdrempels" brengt de gemeente in kritische gevallen, de trillingsgevolgen van een voorgenomen aanleg van verkeersdrempels in kaart. Als kritische gevallen benoemd Rijssen-Holten in ieder de aanleg van drempels binnen een afstand van 20 m vanuit gevels en nabij woningen in slechte bouwkundige staat. Uit opgedane ervaringen blijkt dat prognoseberekningen voldoende betrouwbare resultaten oplevert. Voorwaarde daarbij is dat zorg wordt besteed aan het hanteren van juiste input-data en gerekend wordt met een betrouwbare veiligheidsfactor.

Beleidsuitspraak:

Bij het ontwerp en aanleg van drempels wordt in kritische gevallen conform de CROW-publicatie 172, rekening gehouden met de geluids- en trillingseffecten van drempels.

7.4 Saneringsprogramma voor weg- en railverkeer

Een saneringssituatie is een situatie die in het verleden is scheefgegroeid en die verbetering behoeft. De nieuwe Wet geluidhinder spreekt met betrekking tot wegverkeerslawaai van een saneringssituatie wanneer op 1 maart 1986 een weg aanwezig was, terwijl op dat tijdstip binnen de zone van die weg reeds woningen aanwezig waren en de geluidsbelasting, vanwege die weg, van de gevel van deze woningen op dat tijdstip, onderscheidenlijk na ingebruikneming van de weg hoger was dan 60 dB(A) (artikel 88 Wgh). Voor railverkeerslawaai wordt van een saneringssituatie gesproken wanneer op 1 juli 1987 de geluidsbelasting op de gevel van een woning in de zone van een spoorweg vanwege die spoorweg hoger dan 65 dB(A) is. Uitgezonderd hiervan zijn de gevallen waarin de woningen of de weg geprojecteerd zijn in een na 1 januari 1982 vastgesteld bestemmingsplan of wanneer na deze datum is besloten tot reconstructie of aanleg van een weg. De woningen die voor 1 augustus 2006 al zijn aangemeld als saneringssituatie vallen ook hier buiten.

Alle woningen waarvan sprake is van een saneringssituatie (geluidsbelasting hoger dan 60 dB(A) voor wegverkeerslawaai en 65 dB(A) voor railverkeerslawaai) en nog niet eerder gemeld zijn, kunnen uiterlijk binnen twee jaar nadat de nieuwe Wet geluidhinder van kracht is geworden alsnog worden aangemeld bij het rijk (eindmelding tot 31 december 2008). Na deze termijn van twee jaar is sanering natuurlijk nog wel mogelijk, maar dan op kosten van de gemeente.

Voor saneringssituaties, vanwege de reconstructie van een weg, die na 1 maart 1986 zijn ontstaan is formeel de gemeente verantwoordelijk. Afhankelijk van de situatie wordt bezien of verdere uitvoering van gevelsanering noodzakelijk is.

Beleidsuitspraak:

De saneringssituaties vanwege een weg die nog niet zijn aangemeld bij het rijk worden uiterlijk 31 december 2008 alsnog aangemeld.

7.5 Toepassing stille wegdektypen

Bij de bestrijding van geluidhinder wordt bij voorkeur eerst gekeken of men bronmaatregelen kan treffen. Een voorbeeld van een bronmaatregel is het gebruik van stille wegdektypen. Stille wegdektypen zijn relatief gezien duurder in aanleg en onderhoud ten opzichte van de gebruikelijke wegdektypen. Toch kan de toepassing van stille wegdektypen kostenefficiënter zijn. Vaak moet men bij de gebruikelijke wegdektypen toch geluidsmaatregelen treffen. Voorbeelden hiervan zijn plaatsing van schermen of het isoleren van de gevels van woningen. Ook kan een stiller wegdektype uitkomst bieden in situaties waar de hiervoor genoemde maatregelen niet mogelijk zijn. Zo zijn in een stedelijke omgeving geluidsschermen vaak moeilijk in te passen.

De extra maatregelen, zoals een geluidsscherm, kunnen met de aanleg van een stil wegdektype gedeeltelijk of volledig worden uitgespaard. De milieuwinst in termen van reductie van het totale aantal geluidgehinderden en de totale geluidsbelasting die toepassing van stillere wegdektypen oplevert komt hier nog eens extra bij.

Beleidsuitspraak:

Wanneer groot onderhoud plaatsvindt op de gebiedsontsluitingswegen zal het asfalt zoveel mogelijk vervangen worden door een stil wegdektype mits de duurzaamheid (levensduur en onderhoudskosten) van het stille asfalt is verbeterd.

Het ministerie van VROM heeft in 2002 de 'Richtlijn stille wegdekken' opgesteld. Deze richtlijn geeft onder andere aan waar je op moet letten bij de keuze voor een type stil wegdek en wat de meerkosten zijn van een stil wegdektype. De regeling is te vinden op www.stillerverkeer.nl.

7.6 Railverkeer

De gemeente Rijssen-Holten wordt in de kernen Rijssen en Holten doorkruist door een spoorlijn. Aan deze spoorlijn zijn enkele woonwijken gelegen. Het aantal geluidsbelaste woningen wordt zo laag mogelijk gehouden door geluidswerende schermen. De voorkeur voor maatregelen ligt bij het toepassen van raildempers (bronmaatregelen). ProRail past deze om financiële maatregelen niet toe. Toepassing van geluidsschermen ligt nu meer voor de hand. Vanuit esthetisch oogpunt is een goede inpassing van geluidsschermen in de woonomgeving van groot belang.

8. Bedrijven

8.1 Inleiding Bedrijven

Waar industrie en andere bedrijvigheid is, kan geluidhinder in de omgeving optreden. Vanzelfsprekend zal primair met het ruimtelijke ordeningsinstrument, dat wil zeggen het afstand bewaren tussen geluidsbron en ontvanger, moeten worden getracht hinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten te voorkomen. De gemeente Rijssen-Holten hanteert hierbij de richtafstanden uit de publicatie '**Bedrijven en Milieuzonering**' van de VNG, ook wel '**Het Groene Boekje**' genoemd. Mede omdat niet altijd kan worden voorkomen dat het geluid van bedrijven invloed heeft op de omgeving waar derden, bijvoorbeeld omwonenden, zich bevinden, is het noodzakelijk de geluidssituatie formeel vast te leggen. Het instrumentarium van de Wet milieubeheer (Wm), waartoe vergunningverlening behoort, kan hiervoor worden ingezet.

Alle bedrijven vallen tegenwoordig onder de werkingssfeer van het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit), een AMvB ex art. 8.40 Wm. Het Activiteitenbesluit onderscheidt drie typen bedrijven, afhankelijk van de mogelijke effecten voor het milieu door de activiteiten van een bedrijf:

- Type A: bedrijven waarvan de activiteiten weinig invloed hebben op het milieu. Deze bedrijven hoeven zich niet te melden bij het bevoegd gezag bij oprichting of wijziging.
- Type B: bedrijven waarvoor geen vergunningplicht (meer) geldt en die geheel onder de **algemene regels vallen, maar geen 'licht regime'** zijn. Voor deze bedrijven is het voldoende om bij oprichting, wijziging of uitbreiding van het bedrijf bij het bevoegd gezag de activiteiten te melden.
- Type C: Bedrijven waarvoor de vergunningplicht blijft gelden. Uitgezonderd IPPC-bedrijven; zij vallen helemaal niet onder het Activiteitenbesluit.

De aard van de industriële bronnen is zo verschillend dat niet voor ieder type inrichting gelijke voorschriften kunnen worden vastgesteld. Derhalve zal bij het stellen van voorschriften en beperkingen voor industrielawaai bij de vergunningverlening sprake moeten zijn van maatwerk, waarbij veelal elk geval op zich staat en er niet met algemeen geldende emissiegetallen of immissiewaarden kan worden gewerkt. De gemeente heeft de discretionaire bevoegdheid tot het stellen van deze maatwerkvoorschriften. Niettemin kan er natuurlijk wel sprake zijn van de nodige uniformering en onderlinge afstemming, waarvoor deze beleidsnota de nodige kaders stelt. Op grond van de het Activiteitenbesluit en het Besluit landbouw milieubeheer zullen de gebiedsgerichte geluidsnormen die een gemeente in een gemeentelijke verordening kan vaststellen een directe werking voor de betreffende bedrijven hebben.

8.2 Doelstelling

In dit hoofdstuk wordt het kader weergegeven dat richtinggevend is voor het aspect geluid bij milieuvergunningverlening en bij de beoordeling van het aspect geluid bij bedrijven.

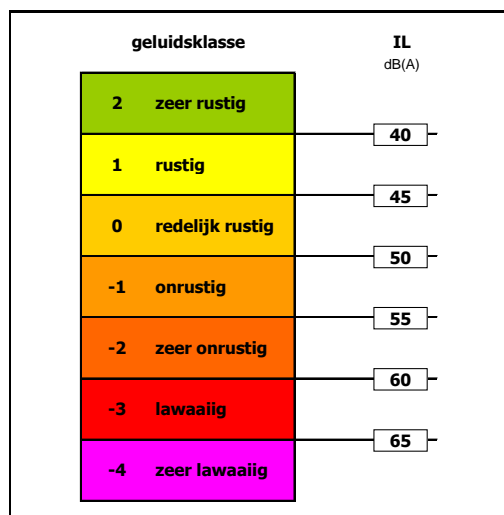
Om vooraf duidelijkheid te bieden aan inwoners en bedrijven worden ook de toegestane geluidsniveaus (ambitiewaarden) vastgelegd. Toetsing behoeft vervolgens nog slechts plaats te vinden aan het geambieerde geluidsniveau; er hoeft niet meer per vergunningsaanvraag of per vestiging van een AMvB-bedrijf een referentieniveau te worden bepaald.

Met dit beleid zal enerzijds het stellen van voorschriften ter voorkoming of beperking van geluidhinder vereenvoudigd en gestandaardiseerd worden, anderzijds zal, wat betreft geluid, snel kunnen worden beoordeeld of een inrichting zich kan vestigen of uitbreiden op de voorgestane locatie.

Het beleid biedt een toetsingskader. Dat wil zeggen dat het handvatten biedt bij het opstellen van voorschriften ter voorkoming of beperking van geluidhinder en het zal uitsluitsel geven over de geluidsambitiewaarden in het kader van bedrijfsvestiging.

8.3 Ambitiewaarden voor de geluidsniveaus

Vergunningverlening en de beoordeling van geluid bij meldings- en vergunningsplichtige bedrijven is en blijft maatwerk. Dit houdt in dat onder andere bij het beoordelen van een een melding of een vergunningsaanvraag en het opstellen van de maatwerkvoorschriften zowel aandacht moet worden besteed aan de specifieke aspecten van de inrichting (de geluidsemisatie), als aan de specifieke aspecten van de omgeving (de afscherming en geluidsimmissie). Het leveren van maatwerk betekent echter niet automatisch dat de akoestische situatie op en rond het bedrijf altijd tot op het kleinste detailniveau moet worden onderzocht. Maatwerk mag ook best pragmatisch zijn.

gebiedstyperingen	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	bedrijven	
Natuur- en extensiveringsgebied	zeer rustig	rustig
Wonen in het groen	zeer rustig	rustig
Verwevings- en landbouwentwikkelingsgebied	rustig	redelijk rustig
Recreatie	rustig	redelijk rustig
Woonwijk	rustig	redelijk rustig
Centrum	redelijk rustig	redelijk rustig
Bedrijventerrein	onrustig	lawaaiig

Figuur 10: ambitietabel industrielawaai

De kaarten met de gebiedstyperingen zijn opgenomen als figuren in bijlage 3.

De ambitiewaarde voor geluid bij bedrijven kan dus voor elke etmaalperiode uit de gebiedsgerichte kaarten bepaald worden. Hierbij worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- de ambitiewaarden hebben betrekking op het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$);

Beleidsuitspraak:

~~De gemeente Rijssen Holten kiest ervoor om voor alle agrarische activiteiten in het buitengebied aan te sluiten bij de etmaalindeling zoals die is opgenomen in het Besluit landbouw milieubeheer. In het buitengebied begint de dagperiode om 06.00 uur en eindigt om 19.00 uur; de avondperiode duurt van 19.00 tot 22.00 uur en de nachtperiode van 22.00 tot 06.00 uur.~~

- ~~de ambitiewaarden gelden zowel voor woningen als voor andere geluidgevoelige objecten; Voor de gebieden in het buitengebied gelden de ambitiewaarden op referentiepunten in de nabijheid van de bedrijven, als een manier om gebieden te beschermen indien woningen op grote afstand zijn gelegen.~~

Beleidsuitspraak:

~~De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor om als manier van gebiedsbescherming voor de alle bedrijven in het buitengebied de ambitiewaarden vast te stellen op referentiepunten op 50m vanaf de inrichtingsgrens. Dit is alleen van toepassing op situaties waarbij op een kortere afstand geen woningen van derden zijn gelegen.~~

8.4 Geluid van bedrijventerreinen

In tegenstelling tot de beleidsuitspraak in hoofdstuk 5 wordt met cumulatie door geluid van twee of meerdere bedrijven geen rekening gehouden. Wanneer twee of meerdere bedrijven een hogere geluidsbelasting veroorzaken op de gevel van een geluidgevoelige bestemming wordt voor ieder bedrijf afzonderlijk bepaald wat de geluidsbelasting is op de gevel van een woning. Ieder bedrijf is zelf verantwoordelijk voor het geluid dat hij produceert en mag de vergunde geluidsruimte dus niet overschrijden. De gemeente Rijssen-Holten hanteert bij nieuwe bestemmingsplannen en bij herzieningen het principe van inwaartse zonering. Dit om zoveel mogelijk hinder voor omwonenden te voorkomen en te beperken. Daarnaast biedt inwaartse milieuzonering bedrijven ook zekerheid dat zij hun activiteiten binnen aanvaardbare en wettelijke voorwaarden kunnen uitoefenen.

Beleidsuitspraak:

Bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen en/of bij herzieningen hanteert de gemeente Rijssen-Holten het principe van inwaartse zonering.

Op grond van de Wet milieubeheer dient het bevoegd gezag toepassing te geven aan het BBT⁶-beginsel. Art. 8.11, derde lid Wm stelt:

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu worden aan de vergunning de voorschriften verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast.

BBT is bij geluid - meer dan bij de overige compartimenten zoals lucht en water - een lastig te hanteren begrip. Een compressor die tussen afschermdende bedrijfsgebouwen staat, behoeft in veel gevallen geen afscherming. Staat diezelfde compressor echter nabij de terreingrens naast de woonbebouwing dan kan afscherming of het toepassen van andere maatregelen wel noodzakelijk zijn.

Alhoewel het BBT-beginsel in theorie leidt tot het streven naar een nul-emissie, is geluid geen vorm van milieuvervuiling die na te zijn geëmitteerd voor langere termijn ongewenste sporen in het milieu nalaat. Dit houdt in dat een toets of de geluiduitstraling van een bedrijf voldoet aan de ambitiewaarden voor de normering zoals die in deze nota zijn vastgesteld, in principe bepaalt of en zo ja in hoeverre er (verder) uitvoering moet worden gegeven aan het BBT-beginsel.

Met andere woorden, als uit een eerste toets blijkt dat de aangevraagde situatie met de daarbij opgenomen voorzieningen en rekening houdend met eventuele cumulatieve effecten van andere bedrijven, voldoet aan de ambitiewaarden, behoeven er in principe verder geen maatregelen te worden getroffen, ook al zouden die in een andere situatie wel als BBT kunnen worden beschouwd.

De toepassing van BBT blijft maatwerk. Per geval zal moeten worden gezien welke maatregelen in beginsel mogelijk zijn (verplaatsing geluidsbronnen, omkastingen, schermen, vervanging door geluidarmere uitvoering, enz.), welke geluidreductie op de immissiepunten daarmee bereikt kan worden en wat daarvan de kosten zijn. In overleg zal dan moeten worden gezien wat "redelijk" is.

---

⁶ BBT staat voor beste beschikbare technieken. Art. 1.1 van de Wm geeft daarvoor de volgende uitleg: de voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

8.5 Bedrijfswoningen

Bij woningen op een industrie- of bedrijventerrein is het bestemmingsplan primair bepalend voor de vraag om welk soort woningen het gaat: bedrijfswoningen of burgerwoningen. Vaak is sprake van een niet duidelijk planologisch geregelde woonvorm. Soms betreft het een woning bij een bedrijf welke wordt bewoond door de eigenaar van het bedrijf, soms betreft het een woning waarin bijvoorbeeld een portier of

bedrijfsleider woont: in deze gevallen is sprake van een zogeheten bedrijfswoning. Ook is het mogelijk dat in de nabijheid van een bedrijf woningen staan waarvan de bewoners geen functionele relatie hebben met dat bedrijf: in dat geval is sprake van burgerwoningen. In het kader van de vergunningverlening en voor de meldingsplichtige AMvB-bedrijven doet zich dan de vraag voor of en zo ja welke ambitiewaarde voor deze woningen moet worden gehanteerd.

Als ambitiewaarde voor woningen op bedrijventerreinen geldt 55 dB(A) etmaalwaarde; de **geluidsklasse 'onrustig'**. Voor **dergelijke** woningen wordt echter als maximale grenswaarde 65 dB(A) gehanteerd (geluidsklasse 'lawaaig').

Wellicht ten overvloede hierbij nog opgemerkt dat er geen geluidsgrenswaarden worden gesteld voor eigen (bedrijfs-)woningen, gelegen binnen de grenzen van de inrichting.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor om geen nieuwe bedrijfswoningen op bedrijventerreinen toe te staan.

8.6 Functiemenging

In het recente verleden werden wijken vooral gebouwd om te wonen. Voor sommigen is dit aantrekkelijk; anderen hebben echter behoefte aan meer leven in de brouwerij. Voor hen lijkt het mengen van functies meer geschikt: wonen en werken dicht op elkaar. Veel kleine bedrijven produceren slechts weinig geluid en zijn gemakkelijk in een woonomgeving in te passen. Bij functiemenging kan ook worden gedacht aan woonwerkterreinen.

Levendigheid moet echter niet ontaarden in geluidhinder. Met een goed ontwerp kan dit worden voorkomen. Twee situaties springen daarbij in het oog.

Wanneer een laad- en losplaats ongunstig is gelegen, veroorzaakt de bevoorrading van winkels vaak geluidhinder. Zo nodig wordt speciaal gelet op de verkeersafwikkeling bij winkelbedrijven en aan het laden en lossen. Om geluidhinder als gevolg hiervan te verminderen of te voorkomen is het mogelijk om een laad- en lospunt te overkappen of inpandig te realiseren. Voor de transporteurs bestaat er een subsidieregeling voor vrachtwagens met een 'stille carrosserie'. Zie ook www.piek.org.

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten schenkt bijzondere aandacht aan het geluidsontwerp bij laad- en losplaatsen van nieuwe winkels in een woonomgeving;

De gemeente Rijssen-Holten schenkt eveneens bijzondere aandacht aan het geluidsontwerp bij nieuwe woningen in een winkelomgeving.

8.7 Horeca

De horecabedrijven vallen onder het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). Een horecaondernemer moet alvorens met de onderneming te beginnen of te wijzigen op grond van deze AMvB een melding doen. De betreffende meldingsplichtige bedrijven moeten in principe voldoen aan de voorschriften die in dit besluit zijn opgenomen (voor wat betreft geluid de standaard grenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van woningen).

Beleidsuitspraak:

De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor nieuw op te richten horeca-bedrijven geen extra geluidsruimte te geven.

In bijzondere gevallen kan het echter voorkomen dat een bedrijf niet aan de standaardnormen kan voldoen. Het besluit biedt de mogelijkheid om gedurende een aantal malen per jaar de normale geluidsnormen niet van toepassing te verklaren. Hierbij maakt het besluit onderscheid tussen collectieve dagen, die gelden voor alle bedrijven in een bepaald gebied en individuele dagen, die alleen gelden voor één bepaald bedrijf.

In de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Rijssen-Holten 2006 zijn de volgende ontheffingsregelingen opgenomen:

Artikel 4.1.2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De voorschriften 1.1.1., 1.1.5, 1.1.7 en 1.1.8 van de bijlage onder B van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.

Artikel 4.1.3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 4 incidentele festiviteiten per kalenderjaar te houden waarbij de voorschriften 1.1.1, 1.1.5, 1.1.7 en 1.1.8 uit de bijlage onder B van het Besluit niet van toepassing zijn mits de houder van de inrichting ten minste 2 weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.

De gemeente Rijssen-Holten stelt jaarlijks het aantal collectieve festiviteiten vast, waarvoor de reguliere geluidsnormen niet gelden. Voor de gemeente Rijssen-Holten geldt daarnaast dat horeca-bedrijven jaarlijks ook maximaal vier incidentele festiviteiten vrij invulbaar zijn. In de APV wordt verwezen naar voorschriften uit het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen. Met de invoering van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer is dit besluit komen te vervallen. De voorschriften waar in de APV naar verwezen wordt staan nu dus vermeld in artikel 2.21 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

Beleidsuitspraak:

De APV van de gemeente Rijssen-Holten biedt horeca de gelegenheid om gebruik te maken van de aanvullende geluidsruijme tijdens collectieve en incidentele festiviteiten.

De huidige regelingen in de APV van de gemeente Rijssen-Holten geven voldoende bescherming tegen overmatige geluidshinder.

9. Overzicht beleidsuitgangspunten

De gemeente Rijssen-Holten stelt beleid op voor de volgende geluidthema's:

- wegverkeer;
- railverkeer;
- bedrijven.

Naast de objecten die door de Wet geluidhinder en Wet milieubeheer worden beschermd, wil de gemeente Rijssen-Holten ook de volgende objecten en functies een zekere mate van bescherming bieden:

- recreatiewoningen op bungalowparken;
- schoolgebouwen tijdens examens en cito-toetsen.

De gemeente Rijssen-Holten hanteert bij het nemen van maatregelen ter beperking van geluidhinder de voorkeursvolgorde:

1. Maatregelen bij de bron.
2. Maatregelen in de overdracht.
3. Maatregelen bij de ontvanger.

De gemeente Rijssen-Holten beoordeelt bij nieuwe situaties naast de kostenefficiëntie ook de duurzaamheid (levensduur en onderhoudskosten) van de maatregelen.

Hoe hoger het geluidsniveau, des te meer aandacht gegeven wordt aan niet-akoestische compensatie in de woonomgeving.

De gemeente Rijssen-Holten houdt bij de ontwikkeling van nieuwbouwwijken rekening met de gecumuleerde geluidsbelasting.

Daar waar als gevolg van cumulatie een hogere geluidsbelasting optreedt, houdt Rijssen-Holten bij het dimensioneren van de gevelisolatie met de hogere geluidsbelasting rekening.

De gemeente Rijssen-Holten wil inzicht krijgen in de hoeveelheid hoogbelaste woningen. Het gaat hierbij om zowel de wettelijke saneringswoningen als om de woningen die ten gevolge van autonome groei na de peildatum 1986/1987 hoogbelast zijn geworden. Met behulp van de VerkeersMilieuKaart zal deze analyse gemaakt worden.

Wanneer binnen de gemeente Rijssen-Holten 30 km/uur-wegen worden aangelegd of gewijzigd, **worden voor wat betreft het aspect geluid, deze wegen als "gewone" wegen beschouwt**. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzoek gedaan naar de akoestische effecten en/of gevolgen;

Indien de toename van de geluidsbelasting vanwege een reconstructie meer dan 2 dB bedraagt worden (bron)maatregelen getroffen.

Geluidsaspecten worden zoveel als mogelijk in de initiatieffase van de ruimtelijke planontwikkeling betrokken.

De gemeente Rijssen-Holten onderzoekt of het geluidsniveau is toegenomen als gevolg van groei van het wegverkeer. Wanneer uit het RVMK blijkt dat dit het geval is wordt bezien of maatregelen getroffen gaan worden.

Bij het ontwerp en aanleg van drempels wordt in kritische gevallen rekening gehouden met de geluids- en trillingseffecten van drempels.

De saneringssituaties vanwege een weg die nog niet zijn aangemeld bij het rijk worden uiterlijk 31 december 2008 alsnog aangemeld.

Wanneer groot onderhoud plaatsvindt op de gebiedsontsluitingswegen zal het asfalt zoveel mogelijk vervangen worden door een stil wegdektype mits de duurzaamheid (levensduur en onderhoudskosten) van het stille asfalt is verbeterd.

~~De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor om voor alle agrarische activiteiten in het buitengebied aan te sluiten bij de etmaalindeling zoals die is opgenomen in het Besluit landbouw milieubeheer. In het buitengebied begint de dagperiode om 06.00 uur en eindigt om 19.00 uur; de avondperiode duurt van 19.00 tot 22.00 uur en de nachtperiode van 22.00 tot 06.00 uur.~~

~~De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor om als manier van gebiedsbescherming voor de alle bedrijven in het buitengebied de ambitiewaarden vast te stellen op referentiepunten op 50 m vanaf de inrichtingsgrens. Dit is alleen van toepassing op situaties waarbij op een kortere afstand geen woningen van derden zijn gelegen.~~

Bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen en/of bij herzieningen hanteert de gemeente Rijssen-Holten het principe van inwaartse zonerings.

~~De gemeente Rijssen-Holten kiest ervoor om geen nieuwe bedrijfswoningen op bedrijventerreinen toe te staan.~~

De gemeente Rijssen-Holten schenkt bijzondere aandacht aan het geluidsonderwerp bij laad- en losplaatsen van nieuwe winkels in een woonomgeving. Rijssen-Holten schenkt eveneens bijzondere aandacht aan het geluidsonderwerp bij nieuwe woningen in een winkelomgeving.

De gemeente kiest ervoor nieuw op te richten horeca-bedrijven geen extra geluidsruimte te geven.

De APV van Rijssen-Holten biedt horeca-bedrijven de gelegenheid om gebruik te maken van de aanvullende geluidsruimte tijdens collectieve en incidentele festiviteiten. De huidige regelingen in de APV van de gemeente Rijssen-Holten geven voldoende bescherming tegen overmatige geluidshinder.

Verklarende woordenlijst

GEBRUIKTE BEGRIPPEN

akoestische compensatie	Het nadeel van de hoge geluidsbelasting wordt gecompenseerd met maatregelen die ook in de akoestische sfeer liggen.
ambitie	De na te streven geluidskwaliteit, geluidsprofiel of geluidsklasse.
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur.
APV	Algemene Plaatselijke Verordening.
bandbreedte	Het gebied tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde.
cumulatie	Het optellen van geluidsniveaus van verschillende bronnen.
dB	Geluidssterkte wordt uitgedrukt in dB (decibels). De decibel is een logaritmische grootheid. Dit betekent dat een verdubbeling van het geluidsniveau niet leidt tot een verdubbeling van het aantal decibels, maar tot een toename van 3 dB.
dB(A)	A-gewogen decibel (correctiefactor voor het menselijke oor).
dosismaat	De maat voor het ontvangen geluid.
etmaalwaarde	Zie L_{etmaal} .
geluidsbelasting	De etmaalwaarde van het equivalente geluidsniveau in dB(A) op een bepaalde plaats, veroorzaakt door de gezamenlijke geluidsbronnen in een bepaald gebied.
geluidhinder	Overlast ten gevolge van geluid die leidt tot gevoelens van irritatie, wrevel, afkeer, boosheid, ergernis en dergelijke.
geluidsklasse	Een geluidsniveaubandbreedte, weergegeven in gewoon Nederlands, met een getal en een kleur.
grenswaarde	Een waarde die niet mag worden overschreden.

$$L_{den} = 10 \lg \frac{1}{24} \left(12 * 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 * 10^{\frac{L_{evening} + 5}{10}} + 8 * 10^{\frac{L_{night} + 10}{10}} \right)$$

L_{etmaal}	L_{etmaal} etmaalwaarde is de hoogste van de volgende drie waarden: a. de waarde van het equivalente geluidsniveau over de periode 07.00-19.00 uur (dag) b. de met 5 dB(A) verhoogde waarde van het equivalente geluidsniveau

---

	over de periode 19.00-23.00 uur (avond); c. de met 10 dB(A) verhoogde waarde van het equivalente geluidsniveau over de periode 23.00-07.00 uur (nacht)
niet-akoestische compensatie	Alle factoren die niet de geluidsniveaus beïnvloeden, maar wel als positief element kunnen worden gezien in een omgeving.
open plek	onbebouwd open terrein gelegen binnen de contouren van de historisch grondslag gegroeide bebouwde kom en waar geen rechtsgeldige bouwtitel op berust.
stand-still principe	Het principe dat de bestaande milieubelasting niet wordt verhoogd.
voorkeurswaarde	Het geluidsniveau dat in de Wet geluidhinder acceptabel wordt gevonden; bij niveaus boven de voorkeurswaarde moeten bijzondere maatregelen worden getroffen. De voorkeurswaarde voor verkeerslawaai bedraagt 48 dB; voor railverkeerslawaai 55 dB en voor industrielawaai 50 dB(A).

Bijlage 2

Geraadpleegde bronnen

GERAADPLEEGDE BRONNEN

1. DHV (2006), *Geluidsbeleid regio Twente, Handreiking*, Regio Twente, DHV registratienummer: WN-ZH20060083
2. DHV (2006), *Geluidsbeleid regio Twente, Model-geluidsnota*, Regio Twente, DHV registratienummer: ON-A 20060199
3. Gemeente Rijssen-Holten (2006), *Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Rijssen-Holten 2006*
4. Gemeente Rijssen-Holten (2004), *Bedrijvigheidsplan*
5. Gemeente Rijssen-Holten (1998), *Lange-termijnvisie verkeer en vervoer*
6. Gemeente Rijssen-Holten (2007), *Verkeersstructuurplan Holten*
7. Ministerie van LNV (2007), *Ontwerpbesluit Sallandse Heuvelrug*, Den Haag.
8. Ministerie van VROM (2006), *Ontwerp Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer*
9. Ministerie van VROM (2006), *Besluit geluidhinder*, Staatsblad 2006, nummer 532, Den Haag
10. Ministerie van VROM (1998), *Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen*, Staatsblad 1998, nummer 332, Den Haag
11. Ministerie van VROM (2002), *Milieubeleid 2002-2006, Vaste waarden, nieuwe vormen*
12. Ministerie van VROM (2001), *Nationaal Milieubeleidsplan 4, Een wereld en een wil. Werken aan duurzaamheid*
13. Ministerie van VROM (2004), *Regeling omgevingslawaai*, Staatscourant 2004, nummer 134, Den Haag
14. Ministerie van VROM (2006), *Wet geluidhinder*, Staatsblad 2006, nummer 350, Den Haag
15. Ministerie van VROM (2007), *Wet milieubeheer*, Staatsblad 2007, nummer 248, Den Haag
16. Ministerie van VROM (2006), *Wet ruimtelijke ordening*, Staatsblad 2006, nummer 566, Den Haag
17. Ministerie van VROM (2007), *Woningwet*, Staatsblad 2007, nummer 27, Den Haag
18. Provincie Overijssel (2002), *Handreiking en beoordeling ruimtelijke plannen (met wijzigingen tot en met februari 2006)*

19. Provincie Overijssel (2000), *Milieubeleidsplan Overijssel 2000+, Plannen voor ruimte, water en milieu,*
20. Provincie Overijssel (2005), *Streekplan Overijssel 2000+, Plannen voor ruimte, water en milieu*
21. VNG, VROM, IPO, UvW (2004), *Handreiking milieukwaliteit in de leefomgeving, Werken aan gebiedsgericht maatwerk,* VNG uitgeverij: Den Haag

Gebiedstyperingen en gebiedsindeling (figuren)

